

Varför en skogsägare lämnar eller avstår skogscertifiering

Why a forest owner leave or reject forest certification

Hannes Kvarnmarker och Nils Lennartson

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för skogsvetenskap
Institutionen för skogsekonomi
Kandidatuppsats • Nr 47
Uppsala 2025

Varför en skogsägare lämnar eller avstår skogscertifiering

Why a forest owner leave or reject forest certification

Hannes Kvarnmarker och Nils Lennartson

Handledare: Anna Thorning, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogsekonomi
Examinator: Cecilia Mark-Herbert, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogsekonomi

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: G2E
Kurstitel: Kandidatarbete i skogsvetenskap
Kurskod: EX1013
Program/utbildning: Skogsekonomi
Kursansvarig inst.: Institutionen för skogsekonomi

Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2025
Serietitel: Kandidatuppsats
Delnummer i serien: 47

Nyckelord / key words: Attityd, FSC, Hållbarhet, PEFC
Attitude, FSC, PEFC, Sustainability

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för skogsvetenskap
Institutionen för skogsekonomi

Sammanfattning

Syftet med denna studie är att identifiera faktorer som kan förklara varför enskilda skogsägare väljer att avstå eller valt att utträda ut ett avtal för skogsbrukscertifiering, samt att analysera deras kunskapsnivå om certifiering och vad som kan krävas för att en enskild skogsägare ska återinträda. Studien baseras på en kvalitativ metod med abduktiv ansats, där empiri insamlats genom sex semistrukturerade intervjuer med skogliga rådgivare.

Resultaten visar att utträde ur certifieringssystemen sällan är ett aktivt beslut, utan snarare en följd av praktiska omständigheter, såsom svårigheter att uppfylla krav. Många skogsägare har begränsad förståelse för vad certifiering innebär i praktiken, trots tillgång till information.

Den ekonomiska nyttan upplevs som oklar, särskilt vid mindre fastigheter där åtgärderna sker sällan, vissa upplever även en minskad handlingsfrihet. Kunskapsnivån varierar avsevärt, och i vissa fall saknas medvetenhet om att man ens är certifierad, vilket tyder på bristande kommunikation vid anslutningstillfället.

Studiens slutsats är att ökad kunskap, tydligare kommunikation och anpassade incitament kan bidra till att fler vill certifiera sig och minska antalet utträden samt främjar ett mer långsiktigt engagemang hos privata skogsägare.

Nyckelord: Attityd, FSC, Hållbarhet, PEFC

Abstract

The purpose of this study is to identify factors that may explain why individual forest owners choose refrain from or have chosen to withdraw from a forest certification agreement, as well as to analyze their level of knowledge about certification and what might be required for re-entry. The study is based on a qualitative method with an abductive approach, where empirical data was collected through six semi-structured interviews with forestry advisors.

The results show that leaving the certification systems is rarely an active decision, but rather a consequence of practical circumstances, such as difficulties in meeting the requirements. Many forest owners have a limited understanding of what certification entails in practice, despite having access to information.

The financial benefits are perceived as unclear, especially for smaller properties where management activities are infrequent. Some also experience a reduced sense of autonomy. The level of knowledge varies considerably, and in some cases, there is a lack of awareness that they are even certified, indicating insufficient communication at the time of certification enrollment.

The study concludes that increased knowledge, clearer communication, and tailored incentives can contribute to more forest owners choosing to certify, reduce the number of withdrawals, and promote a more long-term commitment among private forest owners.

Keywords: *Attitude, FSC, PEFC, Sustainability*

Förord

Kandidatuppsatsen speglar 15 högskolepoäng och har skapats på flera platser - från SLU i Ultuna till Vallebygdens böljande landskap och Hjo, Vätterns pärla.

Efter tre års studier vid skogsekonomiprogrammet markerar detta kandidatarbete en tydlig milstolpe för oss. Uppsatsen symboliserar tre år av intensiva studier i både med- och motgångar, lärorika föreläsningar, givande samtal med professorer men framförallt den starka gemenskapen med våra fantastiska kurskamrater.

Vi vill rikta ett varmt tack till alla skogsbolag som ställt upp på intervjuer och bidragit till denna studie. Vi vill även rikta ett särskilt stort tack till vår handledare Anna Thorning för hennes värdefulla stöd, engagemang och tillgänglighet – TACK!

ULS-hus, SLU Ultuna, juni 2025

Hannes Kvarnmarker
Nils Lennartson

Innehållsförteckning

1	Inledning	11
1.1	Problembakgrund	11
1.1.1	Den enskilda svenska skogsägaren	11
1.1.2	Olika kategorier av skogsägare	12
1.1.3	Skogen i ett hållbarhetsperspektiv	13
1.2	Problem	13
1.2.1	Empiriskt problem	14
1.2.2	Teoretiskt Problem	14
1.3	Tidigare studier	15
1.4	Syfte och frågeställningar	16
1.4.1	Avgränsningar	16
2	Teori	17
2.1	Rational Choice Theory	17
2.2	Theory Of Planned Behavior	17
2.3	Decoupling Theory	18
2.4	Teoretiskt ramverk	18
2.5	Syntes av teorier	19
3	Metod	22
3.1	Forskningsstrategi	22
3.2	Kvalitativ forskning	22
3.3	Forskningsmetod	22
3.3.1	Forskningskritik	23
3.4	Datainsamling	23
3.4.1	Kvalitativa intervjuer	23
3.4.2	Urval	23
3.4.3	Genomförande	24
3.4.4	Intervjufrågor	24
3.5	Etiska aspekter	24
3.6	Kvalitetssäkring	25
3.6.1	Reflexivitet	25
3.6.2	Validitet	25
3.7	Analysmetod	25
4	Empirisk bakgrund	27
4.1	Skogsbrukscertifiering	27
4.1.1	Certifieringens historia – FSC	27
4.1.2	Certifieringens historia – PEFC	30

4.1.3	Certifiering av enskilda skogsägare	30
5	Resultat	32
5.1	Inledande ord	32
5.2	Certifieringens utmaningar: Praktiska hinder och bristande förståelse	32
5.3	Skogsägares kunskap och förståelse för certifiering	33
5.3.1	Skogsägarens informationskälla	34
5.4	Faktorer som påverkar skogsägares anslutning till certifieringssystem	34
6	Analys	36
6.1	RV-teori - Skogsägares val	36
6.1.1	Hur välgrundade är skogsägarens beslut utifrån för- och nackdelar?	36
6.2	TPB - Skogsägares beslutsfattande	37
6.2.1	Attityd	37
6.2.2	Subjektiv norm	37
6.2.3	Upplevd beteendekontroll	37
6.3	DT - Certifierade skogsägare	37
6.3.1	Är certifiering ett exempel på Decoupling Theory i praktiken?	38
7	Diskussion	39
7.1	Jämförelse mot tidigare studier	39
7.2	Diskussion av metod och valda teorier	40
7.2.1	Urval och intervjumetod	40
7.2.2	Metodens begränsning	40
7.2.3	Fångade intervjuerna önskad information?	40
7.2.4	Val av teorier	41
8	Slutsatser	42
8.1	Sammanfattande Slutsatser	42
8.2	Förslag på vidare forskning	42
9	Referenser	44
	Bilagor	47

Tabellförteckning

<i>Tabell 1: Forskningsfrågornas koppling till teori och dess tillämpning i intervjuerna</i>	<i>21</i>
<i>Tabell 2: Genomförda intervjuer</i>	<i>24</i>
<i>Tabell 3: FSC – 10 principer (FSC, u.d.)</i>	<i>29</i>
<i>Tabell 4: Grundläggande krav för FSC och PEFC (Prosilva, 2024)</i>	<i>30</i>

Förkortningar

FSC	Forest Stewardship Council	11
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development	17
PEFC	Pan European Forest Certification Council	11
RV	Rationell valteori	15
SLU	Sveriges Lantbruksuniversitet	1
TPB	Theory of planned Behaviour	15
UNEP	United Nations Environment Programme	17

1 Inledning

Detta kapitel innehåller en bakgrund till ämnet och varför detta är en studie av intresse. Slutligen förklaras även vad studien har för syfte och vilka frågor författarna besvarar.

1.1 Problembakgrund

Det svenska skogsbruket tog sin fart under industrialiseringens tid runt år 1800. En ökad efterfrågan på skogens produkter har sedan dess varit ett faktum. Det tog nästan hundra år innan den första skogsvårdslagen infördes till följd av den höga avverkningsvolymen, lagen innebar att den som avverkade skog också var skyldig till att etablera ny skog. Sedan den första skogsvårdslagen har kraven på skogen blivit allt mer komplexa. Skogsvårdslagen har även fått en allt mer central roll i Sverige och framförallt i arbetet mot klimatförändringarna (Lindahl & Westholm, 2011).

Skogen är en kolsänka vilket hjälper till att binda koldioxid från atmosfären, samtidigt som den bidrar med förnybara råvaror vilket kan ersätta fossila produkter (Skogsstyrelsen, 2025). Detta gör skogen till en viktig resurs i kampen mot klimatförändringarna. För att säkerställa att skogsbruket sker på ett hållbart och ansvarsfullt sätt finns frivilliga certifieringar, Forest Stewardship Council (FSC) och Pan European Forest Certification Council (PEFC). Dessa certifieringssystem ställer krav som ofta är mer långtgående än skogsvårdslagen, som är fundamentet i svenskt skogsbruk. Certifieringen omfattar både miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter (Skogsstyrelsen, 2025).

Vissa skogsbolag ställer krav på råvaruleverantörer att det virke och de trävaror de handlar med kommer från certifierad skog, vilket understryker certifieringens betydelse (Eckerberg, 2020). Trots detta väljer vissa skogsägare att inte ansluta sig eller att lämna certifieringen. Vilket väcker frågan om varför skogsägare avstår eller lämnar och vilka konsekvenser detta kan få för skogens roll i klimatarbetet. Om den svenska skogsägaren tar beslut utifrån ekonomiska incitament istället för miljömässiga och samhällsrelaterade behov blir det allt mer utmanande att anpassa skogens roll i klimatförändringen (Blanco, o.a., 2017). Att skogsägare lämnar eller avstår certifieringen utgör därför ett problem, dels i arbetet mot ett långsiktigt hållbart skogsbruk, dels kan det försvaga certifieringens trovärdighet och slutligen minskar det möjligheterna att nå internationella och globala klimatmål.

1.1.1 Den enskilda svenska skogsägaren

Enskilda skogsägare är fysiska personer, dödsbon och mindre bolag som inte räknas som handelsbolag, dessa äger nästan hälften den produktiva skogsarealen i Sverige, år 2021 (Skogsstyrelsen, 2022). I Sverige är skogsägare till stor del en heterogen grupp, eftersom målen med det individuella skogsbruket varierar mycket (Föreningen Skogen, 2019). Inom lagens ramar, såsom skogsvårdslagen och miljöbalken, ges det utrymme för skogsägaren att själv formulera sina mål med skogsbruket (Föreningen Skogen, 2019). För vissa skogsägare är den ekonomiska avkastningen det primära målet, vilket kan innebära att man fokuserar på att maximera virkesproduktionen eller satsar på alternativa inkomstkällor såsom kolkrediter, beroende på vad som ger störst nytta (Uggla, 2017).

Utöver ekonomiska värden finns andra värden och ekosystemtjänster som skogsägaren kan prioritera, såsom biologisk mångfald, rekreation, jakt och fiske. För att främja dessa värden krävs det ofta att skogsägaren tar särskild hänsyn i brukandet av skogen (Eggers, o.a., 2014). I

praktiken innebär detta att skogsägaren ofta måste göra avvägningar då vissa värden står i konflikt med varandra. En av de vanligaste konflikterna är mellan virkesproduktion och bevarandet av biologisk mångfald (Lindahl, o.a., 2017).

Det finns även en geografisk variation, i södra Sverige är det vanligare med mindre brukningsenheter medan större brukningsenheter är vanligare i norra delen av Sverige (Eggers, o.a., 2014). Skogsägarens ålder, utbildningsnivå och yrke varierar stort, vilket i sin tur påverkar både kunskap, resurser och hur engagerad personen är i det egna skogsbruket (Haugen, Karlsson, & Westin, 2016). För vissa är skogen ett heltidsjobb, medan det för andra skogsägare är ett fritidsintresse eller enbart en investering. Med denna variation av skogsägare och olika typer av intressen är det detta som gör det svenska skogsbruket mångsidigt, vilket kan ses som både en styrka och en utmaning.

1.1.2 Olika kategorier av skogsägare

För att bättre förstå skogsägare och deras beslut kring certifiering, är det viktigt att förstå deras mål och värderingar med skogsbruket, vilket gör det lättare att förklara varför vissa väljer att lämna certifieringen. Genom att belysa skogsägarnas olika drivkrafter och engagemang i skogsbruket ger det en djupare insikt i variationer av kunskap, attityder till certifiering samt möjliga incitament till att motivera en framtida återanslutning.

I en artikel av Ingemarson, et al (2006) identifierar de fem olika typer av småskaliga privata skogsägare i Sverige genom att kvantifiera deras mål med skogsbruket och deras värderingar. Studien gjordes genom en enkätundersökning där slumpmässigt valda skogsägare var föremål för undersökningen. Följande fem skogsägarekategorier identifierades:

Den traditionella skogsägaren har ofta ärvt sin fastighet som vanligtvis är mellan 25–99 hektar och bor i samma kommun, ibland på fastigheten. Traditionalisten är ofta cirka 60 år gammal och har ägt sin skog i över 20 år. Personen har en klar uppfattning om vem som ska ta över fastigheten och räknar med att barnen ska ta över. Skogen är inte den huvudsakliga inkomstkällan men bidrar ekonomiskt. Den traditionella skogsägaren har ofta en skogsbruksplan.

Den ekonomiska skogsägaren är en relativt ung skogsägare med en stor fastighet som denne har förvärvat genom familjen. Men ser ingen omöjlighet med att fastigheten inte stannar inom familjen vid ett skifte. Skogen har ett betydande bidrag till ekonomin och genererar stora intäkter. Hälften av den ekonomiska skogsägaren har en skogsbruksplan. Intresset och kunskapen för skog ligger på en medelnivå.

Natur- och rekreations skogsägaren har en mindre fastighet långt ifrån bostaden. Skogen har ingen betydelse för inkomsten och personen har oftast förvärvat fastigheten relativt nyligen och är oftast något yngre. Det som skiljer den här skogsägaren från övriga kategorier är att de flesta har växt upp i städer. Skogen ses som en plats för rekreation och denne främjar naturvärden snarare än ekonomisk vinning.

Den passiva skogsägaren är generellt sett en äldre skogsägare med en liten fastighets som sällan besöks, mindre än 10 gånger om året. Det finns inget engagemang att någon i familjen ska ta över. Skogen utgör nästan aldrig mer än 10% den totala inkomsten. Kunskapsnivån är låg och de flesta har inte en skogsbruksplan.

Skogsägaren med flera syften har en större fastighet som oftast har varit i släkten ägo sedan en lång tid tillbaka och har själv vuxit upp på landet. Förhoppningen om att någon i familjen ska ta över är stor, och intäkterna från skogen utgör en betydande del av personens inkomst. Skogsägaren är starkt benägen att köpa mer mark om tillfälle ges och kan tänka sig att ändra på markanvändningen. Med en låg utbildningsnivå har personen ändå en hög kunskap inom skogsbruk.

1.1.3 Skogen i ett hållbarhetsperspektiv

Den brukade skogen i Sverige omfattas till stor del av något certifieringsavtal. Trots detta visar utvecklingen av certifierad produktiv skogsareal att andelen certifierad areal minskar och att det fortfarande finns en betydande areal som ännu inte är certifierad (Skogsstyrelsen, 2024). Skogsstyrelsens data visar att andelen certifierad areal har minskat med cirka 110 000 ha mellan åren 2022 och 2023.

I ett skogsbruk som idag har en stor påverkan på ekosystemtjänster i form av kolinlagring, vattenreglering, biologisk mångfald och rekreationsvärden, krävs ett mer hållbart brukande av skogen för att möta det nationella miljömålet (Sveriges miljömål, 2025). Vilket är levande skogar, som är ett av de 16 miljömål som riksdagen fastställt och vars mål är att främja och säkerställa den biologiska mångfalden samt ekosystemtjänster i skogen.

Skogen har även en central roll i Sveriges klimatstrategi i kampen mot klimatförändringarna där man främst strävar efter ett nettonollutsläpp (Naturvårdsverket, 2024). Detta innebär att skogsägare och förvaltare i en hög grad uppmuntras att inkludera ekologiska och sociala värden i sin planering utöver ekonomiska värden.

Det verktyg som används i Sverige sedan millennieskiftet och som är till stor nytta för att guida skogsbruket mot en hållbar utveckling, är de två certifieringssystemen, FSC och PEFC (Skogskunskap, 2024). Skogscertifieringen grundar sig i särskilda kriterier – ekologisk och social hållbarhet (Eckerberg, 2020). Skogen ska brukas på ett sätt som inte bromsar dess framtida produktionsförmåga eller sociala värden.

Lidestav & Berg (2011) framför i en artikel att svensk skogsmark har stadigt ökat sedan tidigt 90-tal. Men mot bakgrund av den minskade arealen certifierad skog som Skogsstyrelsen (2024) redovisar, uppstår frågor om vad som behöver förbättras och förändras, för att fler ska vilja ägna sig åt ett mer ansvarsfullt och hållbart skogsbruk.

1.2 Problem

I en föränderlig värld där klimatet och biologisk mångfald är en högst aktuell debatt får skogen allt större uppmärksamhet. Certifieringen skapar en tydlig riktlinje för hur hänsyn skall tas i den brukande skogen (Lehtonen, Gustafsson, Askö, & Von Stedingk, 2021). Svenska skogsägare har tillsammans anslutit mer än hälften av svensk skogsmarken - 13,2 miljoner produktiv skogsmark och 18,5 miljoner hektar total areal till certifieringssystemet FSC, vid slutet av 2021 (Skogskunskap, 2024). Detta innebär att det finns utrymme för ytterligare skogsareal att ingå i en certifiering så att mer skog förvaltas ansvarsfullt. I och med att ett certifieringsavtal ingås frivilligt är det viktigt att förstå varför skogsägare aktivt väljer att inte certifiera sin skog eller väljer att lämna.

Om allt fler skogsägare väljer att avstå eller träda ur skogscertifieringen kommer det bidra till sämre förutsättningar för att nå de nationella och internationella miljö- och klimatmålen (FSC, 2016). I takt med att efterfrågan på certifierat virke ökar är det viktigt att ytterligare skogsareal certifieras för att möta behovet och således bidra till en hållbar konsumtion (Eckerberg, 2020).

Ämnet saknar en synvinkel som handlar om att tolka varför en skogsägare avstår eller som tidigare ingått ett certifieringsavtal inte längre gör det. Problemet blir allt tydligare i ett citat från FSC hemsida: "*tillsammans med medlemmarna*" (FSC, u.d.) - utvecklas FSC:s standard. Den identifierade skaran kan bidra med nyttig kunskap och synpunkter för att skapa en bild av vad som kan göras för att göra certifieringen mer attraktiv för skogsägare.

1.2.1 Empiriskt problem

Det empiriska problemet i uppsatsen innebär att förstå varför enskilda skogsägare, som tidigare varit certifierade valt att lämna certifieringen eller avstår att certifiera sig. Syftet är att identifiera faktorer som kan förklara varför enskilda skogsägare väljer att avstå eller som tidigare ingått ett certifieringsavtal, valt att utträda ett certifieringsavtal. Genom att analysera enskilda skogsägarnas upplevelser och incitament av certifieringen kan studien ge en djupare förståelse för de hinder och incitament som finns för att fortsatt vara certifierade eller lämna certifieringarna (Bryman & Bell, 2017). Detta kan också bidra till att belysa de strategier och åtgärder som kan förbättra incitamenten för skogsägare att förbli certifierade. Genom att identifiera de faktorer som påverkar besluten att lämna eller avstå certifieringen kan studien ge vägledning för hur skogssektorn kan arbeta mot att göra certifiering mer attraktivt och långsiktigt hållbart, vilket i sin tur kan bidra till att behålla fler skogsägare inom certifieringssystemen.

1.2.2 Teoretiskt Problem

I studien *Privata enskilda skogsägars inställning till skogscertifiering* (Hernblom & Häggberg, 2021) beskrivs incitamenten och anledningarna till att privata skogsägare väljer att certifiera sin skog. Studien belyser att den främsta anledningen till att privata skogsägare väljer att certifiera sin skog är framför allt de ekonomiska fördelarna som certifiering medför. Certifiering kan bland annat öka möjligheterna att sälja virke till ett högre pris, särskilt i en marknad där efterfrågan på certifierat material är stor. (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes- PEFC, 2005)

I studien *En enkätstudie av privata småskogsbrukares inställning till skogsbrukets certifiering* (Dahlen, 2014) undersöks anledningar till att vissa privata småskaliga skogsägare ännu inte valt att certifiera sin skog. Studien visar att en bristande kommunikation mellan skogsägarna och de två certifieringssystemen PEFC och FSC, samt en avsaknad av befogade "bra" argument som är anpassade till skogsägare utgör ett hinder för ökad certifiering.

Trots dessa studier saknas det forskning kring motsatta beslut, det vill säga varför vissa skogsägare som tidigare varit delaktiga i ett certifieringssystem som PEFC eller FSC, väljer att träda ur eller avstår. Detta teoretiska problem belyser ett kunskapsgap i förståelsen för skogsägars avhopp från certifieringssystem och de faktorer som påverkar sådana beslut. Vidare forskning kan hjälpa till att klargöra varför man lämnar eller avstår certifieringen och undersöka vilka förutsättningar som skulle kunna bidra till en återgång till certifiering.

1.3 Tidigare studier

Till författarnas fördel finns det flera studier som är aktuella inom ämnet certifiering av skogsmark. Framför allt finns det studier som undersöker skogsägares incitament, inställning och attityder till skogscertifiering. Detta kan hjälpa oss att förstå skogsägarens ursprungliga intention att bli certifierad. Materialet kommer att användas för att kunna identifiera samband och likheter, och således stödja studiens innehåll.

Hernblom & Häggberg (2021) har genomfört en intervjustudie som behandlar *Privata enskilda skogsägares inställning till skogscertifiering*. Studien utgår från en trekomponentsmodell för att beskriva hur en attityd påverkar skogsägarens beslut. Vidare undersökte de även för- och nackdelar med att vara certifierade utifrån markägarens perspektiv. Författarna kunde påvisa att attityderna skiljde sig kring skogscertifiering. Inte sällan var det ekonomiska, ekologiska och sociala skäl som påverkade skogsägarens inställning. Dessa inställningar kunde härledas till en varierad kunskapsnivå och erfarenhet. Deras studie bidrar följaktligen med betydande kunskap till att förstå hur skogsägaren resonerade när den anslöt sig till certifieringsavtalet.

Hernblom & Häggberg (2021) kunde konstatera att en av de viktigaste faktorerna till en skogsägarens attityd gentemot certifieringssystemen är de ekonomiska incitamenten. Ekonomiska incitament lyfts även i en studie av S. Andersson (2021) som klargör den faktiska lönsamheten med ett certifierat skogsbruk ur skogsägarens perspektiv med hänsyn till de geografiska kontrasterna. Genom att sammanställa plandata från tre skogsfastigheter i olika delar av landet och sedan tillämpa certifieringsstandarder kunde författaren studera nettonuvärdets utfall. Resultatet visar att ett skogsbruk med generell hänsyn innebär ett lönsammare skogsbruk jämfört med något utav de etablerade certifieringsstandarderna. Andersson fastställer att det krävs en högre certifieringspremie för att ett certifierat skogsbruk ska uppnå samma lönsamhet som ett icke-certifierat skogsbruk.

I en studie utförd av Dahlén (2014), undersöker han varför vissa mindre skogsägare ännu inte har certifierat sig och vilka åtgärder man måste genomföra för att göra det mer attraktivt att bli certifierad. Studien får ett intressant utfall där Dahlén kartlägger en bristande kommunikation mellan skogsägarna och de båda certifieringssystemen, även en avsaknad av befogade argument som tar hänsyn till den diversifierade gruppen skogsägare i Sverige. Dahléns syfte påminner om denna studiens syfte fast med en annan utgångspunkt. Dahléns studie tillför kunskap om vad som krävs för att få fler att bli certifierade som inte har varit det tidigare.

De studier som behandlats visar certifieringssystemens komplexitet ur markägarens perspektiv. Sammantaget bidrar de till att öka förståelsen till varför en enskild skogsägare väljer att inte bli certifierad och deras insikter utgör en viktig grund för denna studie, där fokus ligger på att identifiera och analysera de faktorer som driver ett aktivt avhopp från certifieringssystemet – ett ämne som tidigare fått begränsad uppmärksamhet, eller ingen uppmärksamhet.

1.4 Syfte och frågeställningar

Uppsatsens syfte är att identifiera faktorer som kan förklara varför enskilda skogsägare väljer att avstå eller valt att utträda ur avtal för skogsbrukscertifiering.

Forskningsfrågor:

- Vad är bakgrunden till en privat skogsägars beslut att träda ur certifieringen?
- Vilken kunskap har privata skogsägare om certifiering, och vilka informationskällor bidrar till deras kunskap?
- Vad anser tidigare certifierade privata skogsägare skulle krävas för att de ska återansluta sig till skogsbrukscertifiering?
- Påverkar ett ökat virkesvärde skogsägars ambition att ta miljöhänsyn?

1.4.1 Avgränsningar

Författarna har i denna studie valt att avgränsa sig till respondenter som är verksamma inom Västra Götaland. De respondenterna som står som föremål för intervjuerna representerar således bolag som har verksamhet i Västra Götaland men några av bolagen har även verksamhet utanför det avgränsade området, vilket författarna är medvetna om men inget som de anser har en negativ påverkan på datainsamlingen.

Studien är avgränsad till att undersöka enskilda skogsägare som äger nästan 50% av den produktiva skogsmarksarealen i Sverige (Skogskunskap, 2024). Författarna har inte tillämpat några ytterligare betydande avgränsningar.

2 Teori

Kapitel 2 innefattar de teorier som används i studien för att sedan kunna tolka och analysera resultatet.

2.1 Rational Choice Theory

Rationell valteori (RV) är en frekvent förekommande teori inom ekonomi men används även inom sociologi och statsvetenskap. Teorin grundar sig i att människor agerar utifrån sitt eget intresse och nyttoximering, det vill säga att det viktigaste för den enskilda individen är att denne gynnas så mycket som möjligt av beslutet (Zey, 1998). Inom teorin görs olika antaganden: Beslutsfattaren gör beräkningar och har tillgång till all information; individen gör sedan ett rationellt val utifrån dessa antaganden. Utfallet blir det alternativ som gynnar individen mest utifrån preferenser och mål, för- och nackdelar, nytta och vinst. Till exempel har RV-teorin använts för att förklara anledningen till en brottslig handling. Brottslingen väger vinsten (bytet) mot eventuell risk (straff). På samma sätt kan det vara möjligt att förstå varför en skogsägare valt att utträda ur certifieringssystemet utifrån vinst och kostnad (skyldigheter).

Det övergripande syftet med teorin är att förstå människans beteende och förstå varför människor fattar vissa beslut (Zey, 1998). Denna aspekt är särskilt viktig för att förstå hur skogsägaren tar sina beslut. Utöver det, lämpar sig teorin till att förutsäga hur människor sannolikt kommer att agera i framtiden utifrån deras mål och preferenser.

2.2 Theory Of Planned Behavior

Theory of Planned Behavior (TPB) baseras på antagandet att människor vanligtvis beter sig på ett förståndigt sätt (Ajzen, 2005). Där man tar hänsyn till information och överväger konsekvenserna av sina handlingar. Ajzen (2005) beskriver TPB:s faktorer som grund för individens intentioner att agera på ett visst sätt. Inom TPB finns tre centrala begrepp för att beskriva detta – attityd, subjektiv norm och upplevd beteendekontroll. Dessa komponenter tillämpas för att förstå varför enskilda skogsägare, som avstår eller tidigare har ingått ett certifieringsavtal, väljer att utträda från certifieringsavtalet.

Attityd syftar till de beteenden som uppstår i samband med olika attribut som uppfattas som positiva eller negativa. Desto mer positiv en konsekvens av ett beteende förväntas vara, desto mer sannolikt är det att individen väljer att utföra det (Ajzen, 2005). Skogsägarnas attityd till certifiering kan påverkas av deras uppfattning om certifieringens fördelar, såsom ekonomiska incitament, förbättrad marknadstillgång eller miljömässiga fördelar. Om den enskilda skogsägaren har en positiv attityd gentemot certifieringen, är det troligt att denne kommer att fortsätta vara certifierad. Om attityden är negativ, exempelvis på grund av kostnader eller administrativ börda, kan detta öka sannolikheten för att de väljer att lämna certifieringen.

Subjektiv norm syftar till individens uppfattning om hur omgivningen ser på ett visst beteende. Om "viktiga" personer eller grupper skulle godkänna eller ogilla certifieringen (Ajzen, 2005). Förutom sociala påtryckningar påverkas beteendet även av individens moraliska känsla av ansvar och skyldighet. Den subjektiva normen handlar om i vilken grad en individ uppfattar att andra anser att de bör vara certifierade. Om en skogsägare upplever ett

socialt tryck att vara certifierad på grund av branschstandarder eller politiska krav, kan detta öka benägenheten att kvarstå i certifieringssystemet. Även om sociala normer eller omgivningens värderingar inte stödjer certifiering, kan detta bidra till beslutet att lämna certifieringen.

Upplevd beteendekontroll handlar om individens tro på sin förmåga att utföra ett beteende, vilket enligt TPB påverkar både intention och faktiskt utförande (Ajzen, 2005). Den upplevda beteendekontrollen handlar om individens tro på sin förmåga att genomföra ett beteende, baserat på de resurser och möjligheter de har tillgång till. För skogsägare kan faktorer som kostnader, tillgång till information och den administrativa bördan påverka deras beslut att lämna eller avstå certifiering.

TPB har använts för att förstå varför skogsägare väljer att lämna eller inte ansluta sig till certifieringssystemen. Genom att analysera deras attityd till certifiering, sociala normer inom skogsbruket och upplevd beteendekontroll, bidrar TPB till att belysa faktorer som påverkar den enskilda skogsägares beslut.

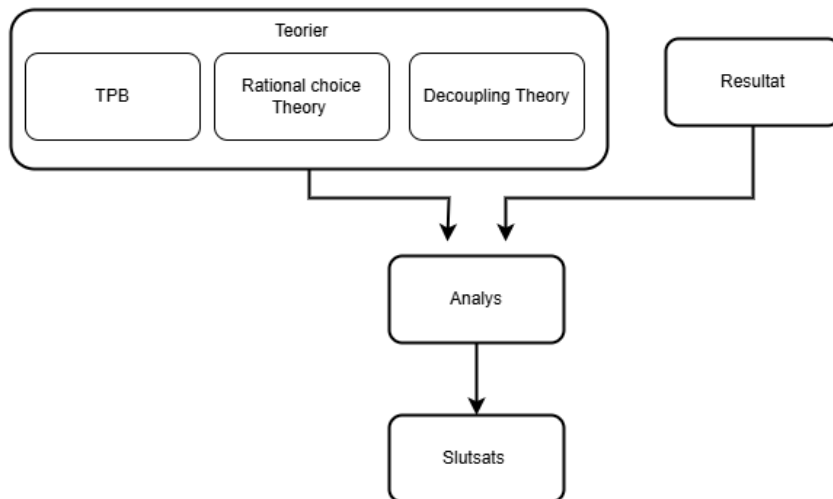
2.3 Decoupling Theory

I en rapport från FN:s miljöprogram, United Nations Environment Programme (UNEP), kartläggs tillvägagångssätt för att använda decoupling (frikoppling) som en del i den gröna ekonomin (Fischer-Kowalski, o.a., 2011). I rapporten lyfter Fischer-Kowalski, et al. (2011) fram organisationen Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) och deras definition av decoupling som: “...att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring samt resursanvändning”. Grunden till decoupling-teorin innebär att man vill påvisa att välbefinnande kan främjas utan att miljön hämmas. Inom decoupling finns det sedan två sorters decoupling. Den första är *resource decoupling* och innebär att man vill få ut ett högre ekonomiskt värde från en mindre resursanvändning. Utfallet blir då att resurser används effektivt och ett större ekonomiskt värde skapas fast till en mindre miljöpåverkan och lägre resursanvändning. Den andra är *impact decoupling* som kortfattat bygger på att den ekonomiska produktionen ökar samtidigt som påverkan på miljön minskar.

Inom det certifierade skogsbruket är Decoupling theory central eftersom huvudsyftet är att bedriva och hålla en långsiktigt hållbar virkesproduktion samtidigt som man strävar efter en minskad miljöpåverkan. För den enskilda skogsägaren är denna teori tillämpbar utifrån att skogsägaren vill ha ökad ekonomisk avkastning och bibehålla ekologiska och biologiska värden (Lindahl, o.a., 2017).

2.4 Teoretiskt ramverk

De ovanstående teorierna utgör studiens teoretiska ramverk och används för att identifiera, förstå och analysera enskilda skogsägares beslut att avstå från eller lämna skogsbrukscertifieringen. Hur teorierna har använts och hur de hänger samman i studien illustreras nedan i Figur 1.

Figur 1: Illustration av teoriernas tillämpning.

Figur 1 illustrerar hur de valda teorierna har använts och hur de tillsammans utgör grunden till analysen av studiens resultat. Med utgångspunkt i detta ramverk har empirin analyserats, vilket möjliggör att återkommande mönster och resonemang bland skogsägarna kan tolkas och identifieras. Dessa tolkningar har i sin tur legat till grund för den slutgiltiga analysen och de slutsatser som dras i studien.

2.5 Syntes av teorier

För att kunna besvara forskningsfrågorna och förstå varför enskilda skogsägare väljer att lämna eller avstå från skogsbrukscertifiering har de tre tidigare nämnda teorierna anpassats till studien – Rational choice theory, Theory of planned behavior och Decoupling theory. Genom att kombinera dessa teorier ger det underlag för att tolka skogsägarens beslutsfattande utifrån rationalitet, attityd och miljömedvetenhet. Teorierna används för att analysera den sammanställda empirin och för att besvara forskningsfrågorna som illustreras i

Tabell 1.

Tabell 1: Forskningsfrågornas koppling till teori och dess tillämpning i intervjuerna

Forskningsfrågor	Teori	Tillämpning i intervjuerna
<i>Vad är bakgrunden till en enskild skogsägares beslut att träda ur certifieringen?</i>	Rational Choice Theory – nyttomaximering, kalkylering av kostnader och vinster.	Identifiera om beslutet grundar sig i rationella beräkningar: "Vad förlorar jag/vad tjänar jag på detta?"
<i>Vilken kunskap har enskilda skogsägare om certifiering, och vilka informationskällor bidrar till deras kunskap?</i>	Theory of Planned Behavior – attityd, subjektiv norm, upplevd kontroll.	Utforska vilken attityd skogsägaren har till certifiering och varifrån den kommer.
<i>Vad anser tidigare certifierade skogsägare skulle krävas för att återinträda i PEFC eller FSC?</i>	Theory of Planned Behavior – framtida intentioner baserat på attityd, norm, och upplevd kontroll.	Undersöker vilka förutsättningar som måste förändras för att intentionen till återinträde ska skapas.
<i>Påverkar ett ökat virkesvärde skogsägares ambition att ta miljöhänsyn??</i>	Decoupling Theory – ekonomisk utveckling utan miljöförsämring.	Fånga synen på hållbart skogsbruk och hur skogsägaren väger ekonomi mot miljö.

Tabellen visar kopplingen mellan forskningsfrågor, tillhörande teorier samt hur dessa tillämpas i intervjuerna för att belysa skogsägarnas beslut och attityder kring certifiering.

3 Metod

I kapitel 3 redogör författarna vad de har använt för metod och strategi för att kunna uppnå studiens syfte. Vidare framförs även hur de ska uppnå syftet rent praktiskt och kapitlet innefattar även hur författarna ska kunna hålla en god kvalitet i studien.

3.1 Forskningsstrategi

För att besvara studiens syfte och frågeställning har studien utgått från en kvalitativ metod med en abduktiv teorigenerering. Empirin som ligger till grund för resultatet innefattar främst intervjuer med skogliga rådgivare - yrkesarbetare som arbetar med frågor inom certifiering och skogsskötsel - som har delgett en övergripande bild av faktorerna bakom en skogsägars beslut att lämna eller avstå certifiering. En kvalitativ metod lämpar sig väl för att förstå ett komplext fenomen som innefattar en individs inställning och resonemang (Bryman & Bell, 2017). Det har möjliggjort ett mer flexibelt och fördjupat samtal under intervjuerna, där rådgivarnas egna erfarenheter, tolkningar och insikter användas som data.

3.2 Kvalitativ forskning

En kvalitativ studie är en forskningsstrategi, precis som kvantitativa studier, men i stället för att analysera siffror ligger fokus på ord (Bryman & Bell, 2017). Inom kvalitativ forskning utgör induktiv teorigenerering vanligtvis det synsätt som gäller mellan teorin och forskningen. Till skillnad från den kvantitativa forskningsstrategin som lutar sig åt de naturvetenskapliga normerna, har en kvalitativ studie ett mer öppet förhållningssätt, tyngdpunkten är istället människors sociala uppfattning.

Då studien har syftat till en djupare förståelse av varför enskilda skogsägare väljer att avstå eller lämna skogscertifieringen, genom att analysera individers upplevelser, kunskap och attityder. Detta innebär att den kvalitativa forskningsstrategin är den lämpligaste strategin för studien, eftersom det är ett högst subjektivt angreppssätt av ämnet, där den enskilda skogsägarens upplevelser utgör underlaget för studien.

Författarna har valt att frångå den induktiva ansatsen som är den mest frekventa ansatsen för kvalitativa studier och istället valt en abduktiv ansats. Detta har möjliggjort att författarna har kunnat byta från teori till empiri och vice versa (Robson, 2011). Fördelar med en abduktiv ansats är bland annat en större mottaglighet för oväntade upptäckter vid datainsamlingen.

3.3 Forskningsmetod

Semistrukturerade kvalitativa intervjuer har utgjort datainsamlingen i denna studie. Anledningen till att semistrukturerade intervjuer har använts är för att det ger en balans mellan struktur och öppenhet, där en förutbestämd intervjustruktur användes för att säkerställa att centrala punkter behandlas, samtidigt som det ges utrymme för följdfrågor och fördjupningar beroende på respondentens svar (Bryman & Bell, 2017). Genom att intervjua skogliga rådgivare med praktisk erfarenhet bidrog det till en tydlig inblick i skogsägarens resonemang.

3.3.1 Forskningskritik

Enligt Bryman och Bell (2017) är kvalitativa metoder ibland föremål för kritik på grund av deras öppenhet och subjektivitet. I och med att resultatet ofta bygger på forskarens bedömning av vad som är relevant och användbart. Vidare menar Bryman och Bell (2017) att kvantitativa forskare ofta finner ett bekymmer med bristande möjlighet att replikera en kvalitativ undersökning. Det grundar sig i att forskaren själv utgör en centralpunkt i datainsamlingen och styrs av dennes egna intressen och förutfattade meningar, dvs vad den anser är viktigt för insamlingen. Detta medför att forskaren kan gå miste om intressanta synpunkter eller aspekter, framför allt extremvärden (outliers).

Kritiker anser även att just kvalitativa undersökningar där intervjuer ligger till grund för resultatet, innebär en omöjlighet att generalisera (Bryman & Bell, 2017). De problematiserar användningen av ett fåtal individer som sedan ligger till grund för att förklara ett övergripande fenomen eller för att dra generaliserande slutsatser om samtliga fall. Det går åtminstone att diskutera hur vida kvalitativa resultat kan replikeras på grund av dess ostrukturerade undersökningsmetod och återigen forskarens delaktighet (Bryman & Bell, 2017).

3.4 Datainsamling

Till datainsamlingen har kvalitativa semistrukturerade intervjuer genomförts med skogliga rådgivare.

3.4.1 Kvalitativa intervjuer

Vid kvalitativ forskning utgör intervjuer ofta grunden för insamlingen av empiri (Bryman & Bell, 2017). I denna studie genomfördes sex intervjuer för att kunna besvara studiens syfte och frågeställningar. Under intervjuerna har en semistrukturerad intervjuguide använts med öppna frågor, vilket har gett respondenterna möjlighet att utveckla sina svar och möjliggjorde ett djupare resonemang. Semistrukturerade intervjuer ger också utrymme för att ställa följdfrågor baserat på den information som framkommer under intervjuens gång, vilket leder till en mer nyanserad och utförlig förståelse av frågorna (Bryman & Bell, 2017).

3.4.2 Urval

Tidigare forskning inom certifieringsfrågor har främst fokuserat på skogsägares uppfattningar kring certifieringen (Dahlen, 2014). Mot bakgrund av detta har författarna valt att vända sig till stora skogsbolag i Västra Götaland för att få deras perspektiv på varför skogsägare eventuellt har valt att lämna certifieringssystemet eller avstår. Detta har gett oss en mer omfattande förståelse och helhetsbild samt bidragit till ett ytterligare perspektiv i forskningen.

Företagen som deltagit i studien är Sydved, Södra, Derome, Moelven, Skogssällskapet och Prosilvia. Företagen som ingår i urvalet är framför allt verksamma i Västra Götaland och har varierande bolagsstrukturer, vilket innebär att både skogsägarföreningar, grupp certifieringsföretag och aktieägda skogsbolag är representerade. Respondenterna i studien valdes utifrån interna rekommendationer inom respektive företag om vilka personer som var mest insatta och aktuella för certifieringsfrågor.

Urvalet i denna studie är ett målinriktat urval, där vi strategiskt har valt ut företag och intervjupersoner baserat på deras relevans för forskningsfrågorna. Enligt Bryman & Bell (2017) ger ett målinriktat urval en större sannolikhet för att de frågor som ställs kommer att

kunna besvaras på ett relevant och informativt sätt. De konstaterar även att målinriktat urval är det mest frekventa urvalet inom kvalitativ forskning.

3.4.3 Genomförande

Intervjuerna har genomförts via Zoom med respondenterna. Bryman & Bell (2017) betonar vikten av att skicka ut intervjufrågorna i förväg. Detta för att ge respondenterna möjlighet att förbereda sig på bästa sätt. Intervjufrågorna har skickats ut via e-post en vecka före mötet till respondenterna. Detta gav respondenterna tid och möjlighet att skapa sig en uppfattning över frågorna och att fördjupa sig i ämnet, samt att samla relevant material. Syftet med detta var att frambringa mer utvecklade och detaljerade svar, vilket skulle bidra till en djupare analys av ämnet. Mötena har spelats in med hjälp av Zooms egen applikation och transkriberades med hjälp av Microsoft Word. Detta gjordes för att säkerställa att ingen information gick förlorad och för att minimera risken för feltolkning vid senare analys (Bryman & Bell, 2017).

Efter genomförda intervjuer erhöll samtliga respondenter en samtyckesblankett samt en kort sammanfattning av intervjuens transkribering som illustreras i *Tabell 2*. Syftet med detta var att kvalitetssäkra den data som insamlades och gav respondenterna möjlighet att bekräfta att deras uttalanden återgivits korrekt, samt godkänna att intervjumaterialet kan användas i studien.

Tabell 2: Genomförda intervjuer

Företag	Yrkestitel	Tidsomfattning	Intervjudatum	Sammanfattning skickad	Godkänd
Företag 1	Skogsbruksutvecklare	16:10 min	2025-05-05	2025-05-10	2025-06-04
Företag 2	Skogsbruksansvarig	22:20 min	2025-05-06	2025-05-10	2025-05-22
Företag 3	VD	25:10 min	2025-05-06	2025-05-10	2025-05-21
Företag 4	Certifieringsansvarig	18:50 min	2025-05-05	2025-05-10	2025-05-23
Företag 5	Miljö- och processchef	22:30 min	2025-05-08	2025-05-10	2025-05-21
Företag 6	Certifieringsansvarig	16:10 min	2025-05-07	2025-05-10	2025-05-23

Tabell 2 sammanställer genomförda intervjuer med yrkesroller för respondenterna, inklusive intervjutid, datum för sammanfattning och godkännande.

3.4.4 Intervjufrågor

Intervjuerna har utgått från frågorna i *Bilaga 1. Intervjuguide* och utrymme har givits för eventuella följdfrågor. Frågorna är anpassade till en person som är anställd på ett skogsbolag och arbetar med frågor inom certifiering och skogsbruk. Även utifrån att de svarar för de enskilda skogsägarna. Frågorna är även tydligt förankrade och kategoriserade utifrån studiens teorier. Syftet med frågorna är att samla in relevant empiri för att sedan kunna koppla empirin till de valda teorierna.

3.5 Etiska aspekter

Innan intervjuerna genomfördes skickades ett mejl till samtliga deltagare som beskrev studiens syfte, tillsammans med övergripande frågor som skulle behandlas i intervjun. Syftet var att deltagarna skulle vara välinformerade om vad de gick med på och kunde överväga sitt deltagande.

Vid intervjutillfället informerades deltagarna om hur materialet och deras identitet hanterades, och att deltagandet var frivilligt. Efter intervjuerna skickades en sammanfattning av transkriberingen tillsammans med en samtyckesblankett som möjliggjorde att deltagarna fick en chans att bekräfta materialet och sitt deltagande. Efter studiens avslut makulerades intervjumaterialet.

3.6 Kvalitetssäkring

För att säkerställa att studien håller en god kvalitet har författarna varit transparenta och konsekventa i hela studien. Metoden är noga dokumenterad i metodavsnittet, vilket innebär att det går att följa studiens arbetsgång. Ytterligare kvalitetssäkring framgår i avsnitt 3.6.1 reflexivitet och 3.6.2 validitet, där författarnas inflytande och hur den insamlade datan har behandlats.

3.6.1 Reflexivitet

En kvalitativ studie är till stor del influerad av forskarens närvaro, därför menar Bryman och Bell (2017) att en forskare bör reflektera över hur val av metoder, beslut och liknande faktorer kan påverka forskningsresultatet. Även personliga uppfattningar och underliggande antaganden har ett inflytande på hur forskningen genomförs.

I denna studie har författarna strävat mot att hålla ett kritiskt perspektiv vid datainsamling och försöka inkludera en medvetenhet om hur tidigare erfarenheter och personliga värderingar kan ha påverkat studiens utfall.

3.6.2 Validitet

Bryman och Bell (2017) citerar Mason (1996) gällande validitet inom kvalitativ forskning om huruvida man: "*...observerar, identifierar, eller mäter det man säger sig mäta*". Detta betyder således att syftet, forskningsfrågorna har en koppling till det materialet författarna har samlat in och de slutsatser de drar.

Vidare skriver Bryman och Bell (2017) om respondentvalidering som en viktig process för kvalitativa studier, framför allt vid intervjuer där människor står som huvudföremål för datainsamlingen. Detta är högst aktuellt i denna studie, eftersom att semistrukturerade intervjuer utgör huvuddelen av empirin. Syftet med respondentvalideringen var att respondenten skulle få möjlighet att kontrollera så att materialet som författarna sammanställt, stämmer överens med det som respondenten bidragit med.

Författarna har främjat respondentvalidering genom att skicka en sammanfattad transkribering efter varje intervju till respondenten. Vilket har möjliggjort att respondenterna kunnat bekräfta att deras uttalanden har refererats riktigt, inga missförstånd eller att författarna har tolkat något felaktigt. Även en samtyckesblankett skickades i samband med sammanfattningen som säkerställt att respondenten godkänt innehållet och sitt deltagande.

3.7 Analysmetod

Efter intervjuerna transkriberades det inhämtade materialet. Därefter lästes materialet igenom samtidigt som relevant empiri markerades. Inför resultatavsnittet har den samlade empirin sorterats utifrån de forskningsfrågor som var aktuella, likt en tematisk analys. Där

utgångspunkt i sorteringen utgick från Ryan och Bernard (2003) rekommendationer av teman – upprepningar, likheter och skillnader.

4 Empirisk bakgrund

Följande kapitel ger en introduktion till den empiriska bakgrunden till studien med särskilt fokus på centrala aspekten – certifiering

4.1 Skogsbrukscertifiering

Under de senaste decennierna har skogsbruket genomgått en omfattande förändring där hållbarhetsfrågor och miljöhänsyn har fått en alltmer central roll. Som en del av denna utveckling har skogscertifiering blivit ett viktigt verktyg för att säkerställa ett ansvarsfullt skogsbruk (Lehtonen et al., 2021).

4.1.1 Certifieringens historia – FSC

Certifieringssystem inom skogssektorn etablerades som en direkt följd av den misslyckade världsmiljökonferensen i Rio de Janeiro 1992, där ett av de primära målen var att bekämpa avskogningen framför allt i tropiska områden (Forest Stewardship Council, 2025). En av de föreslagna lösningarna var att skapa en typ av certifiering för att säkerställa att skog inte härstammade från dessa områden, samt att utveckla riktlinjer för ett mer hållbart skogsbruk i världen. Trots dessa ambitioner lyckades man inte fullt uppnå de föreslagna målen (ibid). Misslyckandet blev i stället startpunkten för skapandet av Forest Stewardship Council (FSC), en ideell organisation som grundades 1994 av intressenter från olika delar av skogssektorn (ibid).

Sedan starten har FSC blivit den största certifieringsorganisationen för skogsbruk (Forest Stewardship Council, 2025). FSC-certifierad skog utgör ungefär 160 miljoner hektar i 80 länder. I Sverige omfattar FSC-certifieringen hela 19,5 miljoner hektar, vilket understryker dess betydande påverkan på det globala och nationella skogsbruket. FSC:s standarder grundas på 10 principer som framgår i

Tabell 3.

Tabell 3: FSC – 10 principer (FSC, u.d.)

Krav enligt FSC	Beskrivning/Syfte
Följa tillämpliga lagar	Säkerställa att verksamheten bedrivs inom ramen för nationell och internationell lagstiftning.
Bibehålla eller förbättra arbetstagares sociala och ekonomiska välfärd	Främja rättvisa arbetsvillkor och god arbetsmiljö.
Respektera urfolks rättigheter	Skydda ursprungsbefolkningars markrättigheter och kulturella värden.
Bibehålla eller förbättra lokalsamhällets sociala och ekonomiska välfärd	Stärka och stödja lokalsamhällens utveckling.
Hållbar förvaltning av produkter och tjänster	Främja långsiktig ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.
Bevara eller återställa ekosystemtjänster och miljövärden	Skydda biologisk mångfald, vatten, mark och andra ekosystemtjänster.
Undvika, reparera eller mildra negativa miljöeffekter	Minimera påverkan från skogsbruksåtgärder.
Upprätta en förvaltningsplan	Dokumentera mål och strategier för ekonomiska, ekologiska och sociala aspekter (skogsbruksplan).
Visa framsteg mot uppsatta mål	Säkerställa att arbetet leder mot förbättring och uppnå dem uppsatta målen.
Bevara eller förbättra områden med höga naturvårdsvärden	Bevara och skydda värdefulla skogsområden.
Följa FSC:s principer och kriterier	Säkerställa att verksamheten överensstämmer med FSC:s regelverk.

Tabell 3 redogör för centrala krav enligt FSC, tillsammans med en beskrivning av syftet bakom varje krav.

4.1.2 Certifieringens historia – PEFC

PEFC grundades 1998 av flera europeiska länder däribland Tyskland, Sverige, Frankrike, Finland, Norge och Österrike, i samarbete med representanter från industrin (PEFC, 2025). Initiativet uppkom ur behovet av en certifiering som beaktade småskaligt skogsbruk samtidigt som den skulle kunna utveckla specifika krav och riktlinjer anpassade till de lokala förhållandena i de olika medlemsländerna. Samtidigt skulle certifieringen falla in under de övergripande internationella riktlinjerna för hållbart skogsbruk. Som ett resultat av detta arbete bildades den svenska grenen av PEFC år 2000. Vilket gav möjlighet att anpassa certifieringen till svenska förutsättningar (ibid). Samma år godkändes den första svenska skogsstandarden av PEFC vilket har resulterat i Sveriges egna certifieringsstandard PEFC.

4.1.3 Certifiering av enskilda skogsägare

Inom det svenska skogsbruket är certifiering idag en frivillig överenskommelse mellan skogsägare och ett certifieringsorgan. Genom att ansluta sig till ett certifieringssystem åtar sig skogsägaren att följa de krav och standarder som systemet ställer. Dessa krav är ofta mer långtgående än den svenska skogsvårdslagstiftningens minimikrav, och syftar till att säkerställa ett mer hållbart skogsbruk (Skogskunskap, 2024). Certifieringssystemen tydliggörs i följande citat av Skogskunskap (2024):

“Både FSC och PEFC utgår från att skogsbruket ska vara långsiktigt hållbart med hänsyn till ekonomi, miljö och kultur samt sociala värden. Bland de sociala värdena nämns bland annat rekreationsvärden och hänsyn till allmänheten, bland annat genom att fullt ut respektera allemansrätten “

Målsättningen är således att certifieringen inte bara ska säkerställa att lagen följs, utan även bidra till ett mer ansvarsfullt skogsbruk (Skogskunskap, 2024). För FSC och PEFC finns två huvudsakliga vägar för att certifiera sitt skogsbruk antingen genom gruppcertifiering eller via ett individuellt direktcertifikat. Den vanligaste formen bland svenska enskilda skogsägare är gruppcertifiering, medan direktcertifiering främst tillämpas av större aktörer inom skogssektorn (Prosilva, 2024). Vid gruppcertifiering ansluter sig skogsägaren till ett företag eller en organisation som erbjuder denna tjänst (paraplyorganisationer). Det innebär att ett avtal upprättas mellan skogsägaren och gruppcertifieringsföretaget. Avtalens innehåll kan variera mellan olika aktörer och omfatta faktorer såsom försäljningskanaler för virke, certifieringsavgifter samt premieersättningar. I samband med medlemskapet ska det tydligt framgå vilka skyldigheter som åligger skogsägaren samt hur ansvarsfördelningen ser ut mellan parterna (PEFC, 2025). Detta för att säkerställa att certifieringskraven fullföljs i praktiken. Sedan utförs kontroller löpande för att säkerställa att man följer sitt åtagande (FSC, u.d.).

Kraven för FSC och PEFC är i huvudsak likartade men skiljer sig åt i vissa avseenden. De krav i skogsbruksstandarden som påverkar den praktiska skötseln av skogen framgår i *Tabell 4*.

Tabell 4: Grundläggande krav för FSC och PEFC (Prosilva, 2024)

Grundläggande certifierings krav för FSC och PEFC

1. Skogsägare med minst 20 ha ska ha en certifieringsanpassad skogsbruksplan inom två år, och för FSC krävs dessutom en översiktlig dokumentation och en preliminär planering av hur man ska nå detta redan vid avtalets start.
2. Skogsbruksplanerna ska uppdateras vart 10 år.
3. Minst 5% ska avsättas till naturvårdsändamål, För FSC ska även 5% av den produktiva arealen skötas med ett anpassat skogsbruk.
4. 10 % av stamantalet ska vara lövträd fram tills föryngringsavverkning.
5. 5% ska vara lövdominerat på frisk och fuktig mark. (minst 50% löv).
6. Hänsyn ska tas vid alla skogsbruksåtgärder.
7. FSC kräver att endast 5% av ens markinnehav får vara främmande trädslag. Samt, högst 5 % av totala markinnehavet får omvandlas från naturlig skogsmark, och högst 0,5 % får omvandlas per år.

Tabellen visar grundläggande krav för FSC och PEFC, med fokus på skogsbruksplaner, naturhänsyn och trädslagsfördelning samt centrala skillnader mellan systemen.

5 Resultat

Detta kapitel sammanställer den väsentliga empirin från intervjuerna för att sedan användas i resterande kapitel.

5.1 Inledande ord

Respondenterna betonar vikten av att sätta studiens resultat i rätt sammanhang. De framhåller att det inte rör sig om ett omfattande avhopp från certifieringssystemen, utan om en mindre andel skogsägare som valt att lämna. Därför är det viktigt att förstå att de åsikter och erfarenheter som presenteras i denna studie inte är representativa för samtliga enskilda skogsägare, utan speglar erfarenheter hos dem som valt att lämna eller avstår certifieringssystemen.

5.2 Certifieringens utmaningar: Praktiska hinder och bristande förståelse

Ingen av respondenterna uppfattar utträde ur certifieringssystemen som ett utbrett fenomen. I stället beskrivs det som något som sker i undantagsfall. Majoriteten av skogsägarna väljer att stanna kvar i certifieringen. När avhopp sker är det oftast inte resultatet av ett aktivt och medvetet beslut. I de flesta fall "lämnar" skogsägare certifieringen för att de inte klarar av att uppfylla kraven vid revision och kontroll, eller för att de valt att avyttra sin skogsfastighet. Samtliga respondenter, med undantag för företag 3, kopplar detta till att många skogsägare vid inträdet i systemet inte fullt ut förstått vad certifieringen faktiskt innebär i praktiken. I synnerhet skogsägare som inte är kontinuerligt aktiva i sitt brukande tenderar att ha begränsad kunskap om certifieringskraven. Detta kan leda till misstag eller brister i dokumentation och uppföljning, som först uppmärksammas vid revision. När dessa brister påtalas kan certifieringen upplevas som alltför krävande, varefter medlemskapet avslutas snarare än att man vidtar åtgärder för att rätta till problemen.

Samtliga respondenter menar att många skogsägare har bristande kunskap om vad certifiering faktiskt innebär när de ansluter sig, trots att de har god tillgång till information om de krav och förpliktelser som följer med ett avtal. Enligt samtliga respondenter beror detta främst på att certifieringsfrågan ofta aktualiseras först i samband med planering av en slutavverkning, det är först då många skogsägare tar kontakt med ett skogsbolag. Respondenterna uppfattar att många främst fokuserar på den premie som certifieringen kan ge, utan att reflektera över de långsiktiga konsekvenserna för skogsskötseln. Detta leder enligt dem till att vissa skogsägare väljer att lämna certifieringen när de senare inser vad den innebär i praktiken.

En respondent betonar att skogsägarna har fått den information och har tillgång till vad som krävs för att kunna fatta ett välgrundat beslut om certifiering. Respondenten menar därför att alla är tillräckligt informerade för att veta vad certifieringen innebär.

Företag 2, 3 och 5 har en årlig kostnad för att vara certifierad och lyfter att den årliga avgiften, upplevs som en kostnad av vissa skogsägare och inte motsvarar tillräcklig nytta, särskilt för dem som inte gör regelbundna åtgärder, istället upplevs avgiften som en onödig utgift.

I vissa enstaka fall kan beslutet att lämna certifieringen grunda sig i ideologiska skäl, en känsla av att certifieringen innebär för mycket extern styrning över det egna skogsbruket. Flera respondenter lyfter även situationer där certifieringskraven upplevs stå i vägen för andra mål med markanvändningen, vilket har lett till att skogsägare valt att träda ur. Exempelvis nämns etablering av vindkraft eller solcellsparker på skogsmark som strider med certifieringens regler då båda systemen tillåter max 5 % markomvandling. På samma sätt nämns möjligheten använda främmande trädslag vilket blir ett hinder för skogsägare då kravet från FSC är att max 5 % av skogsarealen får utgöras av främmande trädslag. Vilket respondent 1 och 2 menar kan skapa frustration hos vissa skogsägare och således motivera deras utträde.

Företag 4 betonar även vikten av att känna handlingsfrihet över den egna marken som även går att koppla till överstående stycke. De lyfter särskilt fram specifika krav som skogsägarna anser påverkar möjligheten att bedriva skogsbruk på skogsägarens egna villkor. Ett exempel som nämns är kravet på att lämna högstubbar och naturvårdsträd, vilket enligt respondenterna menar inte överensstämmer med hur vissa skogsägare anser att skogen bör skötas.

5.3 Skogsägares kunskap och förståelse för certifiering

Resultatet från intervjuerna visar att skogsägarnas kunskap om certifiering varierar, och i flera fall framkommer en begränsad förståelse för vad certifiering innebär. Företag 3 lyfter att kunskapsnivån generellt sett är högre bland de som redan är certifierade i förhållande till de som inte är certifierade. Samma respondent trycker på hur viktigt det är att centrala aktörer såsom rådgivare, säkerställer att skogsägaren är väl informerad innan denne ansluter sig. Däremot har övriga respondenter identifierat en kunskapsbrist även hos de som redan är certifierade.

Företag 5, delar med sig av följande reflektion:

”Vissa skogsägare vet knappt att de är certifierade, trots att de formellt sett är det”

Respondenten förtydligar att denna bristande kunskap gör att skogsägare inte engagerar sig i varför certifiering är viktig eller vad det innebär, således blir utträdet i vissa fall något obefogat. Det vill säga att skogsägaren inte har någon förståelse för vad de faktiskt träder ur. Företag 2, 3 och 5 återger en liknande bild av kunskapsbristen, dock ger respondenter möjlig förklaring till fenomenet. Företag 2 misstänker att trots ett stort utbud av utbildningsmaterial och checklistor, är det möjligt att informationen inte når fram till skogsägaren, i och med att anslutningen till certifieringssystemet oftast sker vid virkesaffären och då råder fokus på affären snarare än certifieringen. Respondenten kan inte heller förneka att virkespremien blir en del av virkesköparens förhandlingsutrymme, alltså att det används som ett instrument till att få en bättre affär.

Företag 5 framför ytterligare en reflektion:

”Dessutom råder en vanlig missuppfattning att certifiering enbart handlar om miljö, medan det i själva verket handlar om hållbarhet i ett bredare perspektiv – med lika fokus på miljö, sociala aspekter och ekonomi.”

Även Företag 4 delger sin bild av hur skogsägare vanligtvis ansluter sig till certifieringssystemen. Precis som Företag 2 finner Företag 4 att första kontakten oftast sker i samband med en affär tillsammans med en virkesinköpare. Trots att informationsmaterial finns tillgängligt och erbjuds i samband med att skogsägaren ansluter sig, menar Företag 4 att vissa detaljer i certifieringens regelverk ibland missas.

Under intervjun med företag 1 ges ett konkret exempel som beskriver hur vissa skogsägare resonerar och reflekterar över det ekonomiska värdet av att vara certifierad. Respondenten beskriver en situation där en fastighet på 50 hektar kräver att minst 2,5 hektar avsätts som hänsyn, vilket kan innebära ett marknadsvärde på ca 300 000kr med dagens priser. Företag 1 summerar sitt resonemang med följande ord:

”Många väljer hellre en omedelbar liten vinst än att ta hänsyn till långsiktig ekonomisk påverkan”

Företag 1 menar att få skogsägare reflekterar över denna ekonomiska aspekt, eftersom dessa skogsägars marker mycket väl kan vara ärvda och har ett emotionellt värde snarare än ekonomiskt.

5.3.1 Skogsägarens informationskälla

Samtliga företag lyfter fram deras arbete för att hålla skogsägaren uppdaterad och informerad om innebörden av att vara certifierad samt vilka kriterier som ställs på skogsägaren. Flera respondenter försöker bidra till en ökad kunskap hos skogsägaren genom utbildningsfilmer, checklistor och nyhetsbrev. Som tidigare nämnt sker anslutningen till certifieringen ofta i samband med en virkesaffär.

Företag 3 delger vikten av virkesköparens roll i att förmedla informationen och finner virkesinköparen som en central aktör:

”Det är ombudets ansvar att säkerställa att skogsägaren är informerad och uppfyller kraven vid anslutning”

Detta visar hur viktig virkesköparens roll är i att förmedla information till skogsägaren. Så att den förstått certifieringens innebörd.

5.4 Faktorer som påverkar skogsägars anslutning till certifieringssystem

Under intervjuerna erbjöds respondenterna att delge sin bild av vad som skulle kunna bidra till att fler skogsägare återansluter sig till certifieringssystemen. Företag 2 lyfter fram ekonomiska incitament som den mest drivande faktorn till att få tidigare certifierade skogsägare att återansluta sig. Respondentens resonemang grundar sig i att om ersättningen för att bedriva ett certifierat skogsbruk upplevs som rättvis och tillräcklig utifrån vad som

förväntas av skogsägaren, kommer fler skogsägare att återcertifieras. Därefter förtydligar respondenten att certifieringssystemens spelregler är avgörande, och att en förbättrad kommunikation vid förändringar i certifieringsstandarder kan vara en möjlig faktor. För att undvika frustration måste information om förändringar nå skogsägare i tid och på ett begripligt sätt – inte genom flera led. Vidare understryker Företag 3 och 5 att certifieringssystemen skulle kunna bli mer relevanta om de anpassades efter fastighetens storlek, lokala förhållanden och skogsägarens mål med sitt brukande. En mer flexibel modell, som tar hänsyn till dessa faktorer, skulle enligt dem kunna öka viljan bland skogsägare att återcertifiera sig. Många skogsägare upplever att de nuvarande certifieringskraven främst är utformade för de stora aktörerna, snarare än för småskaliga skogsbrukare.

Företag 3 framför en åsikt:

"Om standarderna inte kan differentieras bör det åtminstone finnas tydliga tolkningar och tillämpningsguider som gör kraven begripliga för alla aktörer."

Flera respondenter menar att en viktig drivkraft för att certifieringssystemen ska förbli relevanta och attraktiva även i framtiden är att de måste anpassas till den pågående utvecklingen inom skogsbruket. Dessa företag lyfter särskilt fram möjligheterna att använda främmande trädslag och alternativ markanvändning av skogsmark som exempel på certifieringsstandarder där ramarna kan bli mer flexibla. Företag 1 lyfter även vikten av skogsbrukets utveckling till de pågående klimatförändringarna - där en ökad trädslagsdiversitet kan bidra till ett mer motståndskraftigt skogsbruk.

Företag 4 ger ett konkret exempel där en skogsägare hade anlagt en solcellspark på sin fastighet. Eftersom FSC:s regelverk idag endast tillåter att upp till 5 % av marken används till annan verksamhet än skogsbruk, blev denna markomvandling ett hinder för återinträde i certifieringen.

Företag 4 lyfter också förståelsen för att skogsägare kan uppleva certifieringssystemets begränsningar som problematiska. Erbjudanden om att anlägga solcellsparker är ofta mycket attraktiva särskilt för skogsägare som kanske bara gör en avverkning vart tionde år. I sådana fall kan den ekonomiska vinsten från en solcellspark vara betydligt större än den premie man får för att vara certifierad, vilket gör att certifieringens i relevans urholkas.

6 Analys

I detta kapitel analyseras resultatet utifrån de tidigare nämnda teorierna.

6.1 RV-teori - Skogsägares val

I denna del analyseras delar ur resultatet och syftet är att förstå skogsägarens beslutsfattande med utgångspunkt i rationell valteori. Teorin fokuserar på att förstå hur människor fattar beslut utifrån nyttomaximering och förutsätter att individen har god tillgång till information (Zey, 1998). Under intervjuerna har författarna ställt frågor med utgångspunkt i rationell valteori som sedan utgör underlaget till denna analys.

6.1.1 Hur välgrundade är skogsägarens beslut utifrån för- och nackdelar?

Resultatet visar på en bristande kunskapsnivå hos skogsägare inom ämnet certifiering. Det framkommer att flertalet skogsägare vid anslutningstillfället med största sannolikhet inte är fullt underrättade om vad inträdet kommer innebära i praktiken. Företagens ombud som arbetar närmast skogsägaren vid anslutningstillfället bär inte det fulla ansvaret och enligt respondenterna ska det finnas mycket information tillgänglig vid inträdes tillfället.

Hur kan då en skogsägares beslut att träda in i certifieringen från första början ses som rationellt? Eftersom skogsägaren - enligt de intervjuade rådgivarna - uppenbarligen har full tillgång till information och oftast även ett uppsatt mål med skogsbruket som utvärderas genom en kalkyl av för- och nackdelar, borde frågan om certifiering grunda sig i ett rationellt beslut. Men utifrån den empiri som författarna sammanställt och grundpelarna för rationell valteori, är det svårt att motivera att skogsägare agerar rationellt vid avtalets anslutning. Det bör även beaktas att rådgivarnas uppfattning om tillgången till information kan skilja sig från skogsägarnas egna upplevelse av hur lättillgänglig informationen faktiskt är.

En tidigare studie av C. Hernblom & E. Häggberg (2021) identifierar att ett av de vanligaste incitamenten för en skogsägare att ingå i ett certifieringsavtal är de ekonomiska fördelar som certifieringen innebär. Respondenterna i deras studie har inte delgett någon annan ekonomisk fördel än virkespremien som skogsägaren tilldelas vid virkesaffären. Det konkreta exempel som framförts i avsnitt 5.2 - där ett företag beskriver hur vissa skogsägare reflekterar över den ekonomiska aspekten av att certifiera sig - öppnar här till två tolkningar.

Den första tolkningen är att en skogsägare som lockas av virkespremien vid affärstillfället, ser det som ett kortsiktigt rationellt val, där en premie om 40kr/m³ fub på virkesvolymen ses som den omedelbara vinsten. När det snarare rör sig om en ersättning för den avsättning skogsägaren tvingas göra. Utifrån skogsägarens nyttomaximering kan man konstatera att det rör sig om en direkt nytta och således handlar skogsägaren rationellt på kort sikt.

“There ain't no such thing as a free lunch.” - Milton Friedman

Den andra tolkningen innebär ett längre tidsperspektiv och är mer komplex, eftersom RV-teorin förutsätter att skogsägaren är medveten om både framtida kostnader och intäkter. Detta innebär att den avsatta arealen får en allt större betydelse, eftersom den annars hade kunnat avverkas och således generera en intäkt. Då respondenternas resonemang tillslut landade i att skogsägaren inte är medveten om denna alternativkostnad går det inte att motivera att en skogsägare som väljer att ansluta sig till ett certifieringssystem, kan ses som en rationell beslutsfattare utifrån en ekonomisk nyttomaximering och den rationella val-teorins grunder.

En rationell skogsägare hade tagit hänsyn till både omedelbara vinster och långsiktiga konsekvenser.

6.2 TPB - Skogsägars beslutsfattande

I denna del analyseras delar av resultatet med utgångspunkt i TPB för att förstå skogsägars beslutsfattande. TPB fokuserar på hur individens attityder, subjektiva normer och uppfattad beteendekontroll påverkar intentioner och beteenden.

6.2.1 Attityd

Skogsägars attityd till certifiering kan påverkas av deras uppfattning om certifieringens fördelar. En positiv attityd ökar sannolikheten att fortsätta certifieringen, medan en negativ attityd kan leda till att den avslutas. Resultatet från intervjuerna visar att ekonomiska incitamentet är den främsta drivkraften till att man blir certifierad, ofta kopplad till den ekonomiska premie de kan få vid avverkning. Vilket bidrar till en positiv attityd gentemot certifieringen vid inträdet, men det är ofta grundat på begränsad kunskap. När skogsägarna senare inser certifieringens faktiska krav, förändras deras attityd. Certifiering uppfattas istället som att nyttan inte motsvarar ansträngningen. Detta påverkar attityden från en positiv till en mer negativ attityd, vilket visar hur en bristande förståelse vid inträdet påverkar hur man senare värderar certifieringen.

6.2.2 Subjektiv norm

Subjektiv norm används för att beskriva hur skogsägars uppfattning påverkas av hur andra t.ex. virkesköpare, rådgivare, grannar och andra intressenter tycker och förväntar sig, vilket kan påverka deras beslut om certifiering. Respondenterna ser inte att det verkar finnas något socialt tryck från andra, som virkesköpare eller grannar för att skogsägarna ska engagera sig i certifiering. Utan de lyfter istället vikten av att man måste själv ta det beslutet.

Respondenterna tror att det kommer bli ett krav att vara certifierad för att kunna sälja sitt virke i framtiden. Vilket leder till att normen är att vara certifierad. Där skogsägarna uppfattar trycket utifrån att vara certifierad som starkt och eventuellt ha ett större inflytande på deras beslut jämfört med idag.

6.2.3 Upplevd beteendekontroll

För skogsägare kan faktorer som kostnader, tillgång till information och den administrativa bördan, vara avgörande om skogsägare upplever att de har tillräcklig kontroll för att fortsätta vara eller lämna certifieringen. Dessa faktorer kan kopplas till upplevd beteendekontroll, eftersom skogsägare inte förstått eller inte känner att de kan eller vill uppfylla de krav som certifieringen ställer. Flera respondenter kopplar detta till en känsla av att certifieringen innebär för mycket extern styrning, där man som skogsägare inte längre får sköta sin skog på det sätt man själv önskar. Denna upplevelse av kontrollförlust kan bidra till att vissa skogsägare väljer att träda ur certifieringssystemet.

6.3 DT - Certifierade skogsägare

Decoupling Theory är central inom certifieringssystemen, då den grundar sig i att ekonomisk tillväxt kan kombineras med bibehållen eller ökad miljöhänsyn. För en skogsägare får detta

den praktiska betydelsen att en anslutning till certifieringssystemen innebär en högre avkastning genom en virkespremie, samt ökad miljöhänsyn.

Författarna har genom intervjuer försökt identifiera huruvida decoupling teorins principer stämmer överens med skogsägarnas intressen och ambitioner. För att således kunna förklara om virkespremien har betydelse för den aktuella miljöhänsynen som ett certifierat skogsbruk innebär.

6.3.1 Är certifiering ett exempel på Decoupling Theory i praktiken?

Teorin är särskilt tillämplig i frågan om att rekrytera skogsägare till att certifiera sig, vilket bidrar till att förstå varför en skogsägare ansluter sig. Genom att tolka resultatet skapar det en bild av att premien används som ett incitament vid virkesaffären. Det framgår tydligt i avsnitt 5.2 av författarna:

“De kan inte heller förneka att virkespremien blir en del av virkesköparens förhandlingsutrymme, alltså att det används som ett instrument till att få en bättre affär.”

Detta visar att Decoupling Theory fungerar i praktiken för de skogsägare som motiveras av ekonomisk vinning. Genom att certifierat virke leder till högre avkastning på träråvaror mot att skogsägaren förvaltar skogen med ökad hänsyn.

Utifrån de skogsägare som väljer att träda ur certifieringen eller avstår från att ansluta sig. finns det inget som tyder på att ett ökat värde på träråvaran leder till en ambition att ägna sig åt hänsyn. Helt oberoende av en potentiellt högre avkastning genom virkespriser framgår det i resultatet att skogsägaren, som väljer att avstå eller träda ur, har andra motiv med sitt skogsäggande. Det framgår av företag 4 att virkespriser teoretiskt sett skulle kunna påverka viljan att vara certifierad men att de ännu inte har identifierat några trender som tyder på att det skulle vara den avgörande faktorn.

7 Diskussion

I detta avsnitt diskuterar författarna studiens genomförande och dess förbättringsområden. Författarna resonerar även över hur deras resultat förhåller sig i en jämförelse mot tidigare studier.

7.1 Jämförelse mot tidigare studier

Denna studie bekräftar flera av de slutsatser som tidigare forskning har presenterat, särskilt när det gäller ekonomiska incitament, bristande kunskap och skogsägares handlingsfrihet. Detta är något som stärker studiens reliabilitet eftersom resultatet inte avviker markant jämfört med andra studier.

Enligt Dahlén. E (2014) var kunskapen om skogscertifiering bland skogsägare generellt sett låg. Författaren drar även slutsatsen att virkesinköpare bär ett stort ansvar att sälja in certifiering till skogsägare, förslagsvis skulle detta göras i samband med tecknande av avtal. Författarnas studie bekräftar Dahléns påstående om kunskapsbristen hos skogsägare, det andra påståendet bekräftas delvis. Studien kan bevisa att virkesinköpare/rådgivare är de som oftast får en skogsägare att ansluta sig till certifieringen men författarna kan dock bemöta Dahléns förslag om att skogsbolagen borde fokusera på att försöka få skogsägare att ansluta sig i samband med en affär. Detta är redan ett faktum – författarnas studie kan konstatera att det är även en av de bidragande orsakerna till att kunskapsnivån är så pass låg hos skogsägare.

Dahlén framför även vid återupprepade tillfällen att det handlar om att ”sälja in” certifieringssystemen till skogsägaren. Denna studie kan däremot belysa att det är oförståeligt av ett skogsbolag att ansluta skogsägare till certifieringsparaply som i grunden inte har ambitionen att bedriva ett certifierat skogsbruk. Det blir extra tydligt när resultatet visar hur processen går till om en skogsägare vill träda ur certifieringen, eftersom skogsbolagen inte har någon ambition att övertyga en individ att bedriva certifierat skogsbruk om denne inte har något intresse av det. Av det enkla skälet att det kommer skada organisationens certifiering om det förekommer en anmärkning vid en revision.

Utifrån studiens resultat kan det konstateras att C. Hernblom & E. Häggbergs (2021) studie överensstämmer med denna studie, särskilt när det gäller de ekonomiska drivkrafterna. De framför att en återkommande diskussion från intervjuerna var hur viktigt det är med ekonomiska incitament för en certifierad skogsägare. Denna studie kan bekräfta den tesen men även konstatera att utifrån en rationell valteori har inte skogsägaren full förståelse för hur ett certifierat skogsbruk påverkar dennes ekonomi.

Studiens resultat visar att det framför allt är tre typer av de skogsägare som väljer att lämna eller avstå certifieringen. Dessa identifieras i Ingemanson, et al., (2006) studie som: Den passiva skogsägaren, den ekonomiska skogsägaren och skogsägaren med flera syften.

Den passiva skogsägaren som oftast är äldre, har en mindre fastighet som sällan besöks och låg kunskap om skogsbruk. För denna grupp upplevs certifieringen som kostsam och krävande i förhållande till nyttan.

Den ekonomiska skogsägaren och skogsägaren med flera syften, har en större fastighet, ser skogen som en viktig inkomstkälla och har ett måttligt intresse för skogsbruk. Även om engagemanget är större än hos den passiva ägaren, kan certifiering upplevas som ekonomiskt

olönsam eller begränsande när det gäller markanvändning och handlingsfriheten. Vilket leder till deras beslut att lämna eller avstå certifieringen.

7.2 Diskussion av metod och valda teorier

I följande kapitel diskuteras studiens metodval, urval och önskad information – hur detta har påverkat studiens resultat och trovärdighet.

7.2.1 Urval och intervjumetod

Användningen av semistrukturerade intervjuer har inneburit att författarna kunnat få en tydlig inblick i hur skogsbolagen uppfattar och hanterar skogsägare som väljer att avstå från eller träda ur certifieringssystemet. De som har varit föremål för intervjuerna är främst individer vars fokus har varit hållbarhetsfrågor och certifieringar.

Studien hade kunnat vidgas genom att även inkludera enskilda skogsägare som föremål för intervjuerna, för att få en djupare förståelse för deras perspektiv och därefter kunna jämföra med rådgivarnas bild av varför skogsägare väljer att träda ur eller avstår från skogscertifiering. Att även intervjua virkesinköpare hade potentiellt kunnat bidra till ytterligare kunskap om hur ofta en skogsägare överväger att träda ur certifieringen eller varför skogsägaren avstår, eftersom de kommunicerar direkt med skogsägare på daglig basis. Dock antyder studiens resultat att virkesinköparen som vanligtvis är certifieringens ombud, är bristande i sitt uppdrag att förmedla certifieringens villkor.

7.2.2 Metodens begränsning

En alternativ metod hade varit att genomföra en likande studie fast utifrån en kvantitativ metod och specifikt en enkätstudie för att fånga en tydligare bild av faktorerna som ligger bakom en skogsägars val att avstå eller träda ur certifieringssystemet. Detta hade däremot inneburit en omfattande mängd data som skulle hanterats och det hade möjligtvis inneburit en än mer krävande datainsamling.

En kvalitativ studie med en abduktiv ansats har däremot möjliggjort att författarna har kunnat anpassa teorigenereringen efter empirin för de fall då studien skulle medföra oväntade upptäckter. Eftersom det har varit svårt att fånga upp ett faktiskt fenomen med hjälp av empirin, har det varit fördelaktigt med en abduktiv ansats för att kunna tolka resultatet utifrån de teorier som använts i studien. Vilket går att koppla till ett iterativt tillvägagångssätt där man går fram och tillbaka mellan analys och empiri (Robson, 2011).

7.2.3 Fångade intervjuerna önskad information?

Utifrån de forskningsfrågor som presenterades i metodavsnittet, har författarna sedan försökt konstruera en intervjuguide för att inte gå miste om relevant information. Väl under intervjuerna märktes det direkt att respondenterna generellt sett hade mycket att förtälja, vilket medförde att vissa intervjuer inte följde önskad struktur. Utifrån det sammanställda resultatet finner däremot författarna att materialet från större delen av intervjuerna lyckats bidra med önskad information.

Även om intervjuerna gav respondenterna djupgående insikter så bidrog en respondent med nästan obefintlig information till denna studie. Författarna hade gjort en bristfällig granskning av skogsbolagets verkliga affärsinriktning, vilket ledde till att empirin från den intervjun inte har tagit plats i resultatavsnittet.

Studien består av tre teorier som författarna valt utifrån deras relevans och tillämplighet i relation till studiens syfte och bakgrund. Den insamlade empirin från intervjuerna har haft varierande relevans i förhållande till teorierna men har visat sig vara användbara för att genomföra en tydlig analys av resultatet.

7.2.4 Val av teorier

RV-teorin har varit särskilt användbar då respondenterna hade många reflektioner beträffande skogsägarens omdömesförmåga. TPB har bidragit till att förstå de faktorer som påverkar beslut och handlingar i den aktuella kontexten. Då den har belyst hur attityder, normer och upplevd bettendekontroll har påverkats av den bristande kunskapen hos skogsägare. DT erbjöd ett tydligt ramverk för att förstå den effekt som certifieringen eftersträvar samt betydelsen av ett ökat virkesvärde och dess miljömässiga följder. Studien kunde däremot inte bevisa att det finns ett samband mellan ökad avkastning från skogen och ökad miljöhänsyn, åtminstone inte utifrån de reflektioner som framkom i intervjuerna.

8 Slutsatser

Det sista kapitlet i denna studie presenterar de viktigaste slutsatserna utifrån studiens syfte och frågeställningar.

8.1 Sammanfattande Slutsatser

Uppsatsens syfte var att identifiera faktorer som kan förklara varför enskilda skogsägare väljer att avstå eller valt att utträda certifieringen. Avsikten var att kartlägga de bakomliggande motiven samt undersöka vilka krav och förutsättningar som krävs för att enskilda skogsägare ska finna ett mervärde med att bli certifierade. Genom att förstå de faktorer som påverkar skogsägarnas beslut, ämnar studien att bidra till en djupare insikt för de som inte är certifierade och skapa bättre förutsättningar för ett återinträde i certifieringen.

Studiens resultat och analys visar på att utträde ur certifieringssystemen är ett relativt sällsynt fenomen som främst går att härleda till praktiska svårigheter och bristande förståelse för certifieringens krav. Resultaten pekar på att kunskapsbrist, särskilt bland mindre aktiva skogsägare, är det den största anledningen till att den enskilda skogsägaren lämnar certifieringen. Skogsägaren har inte förstått certifieringen och dess innebörd vid inträdet, vilket resulterat i att skogsägaren senare valt att träda ur eller tvingats avsluta sitt certifieringsavtal på grund av bristande efterlevnad av certifieringens villkor.

För att tidigare certifierade skogsägare ska återvända till certifieringen, kan det konstateras att ekonomiska incitament måste upplevas som proportionerliga i förhållande till skyldigheterna, samt att systemen blir mer flexibla och anpassade till olika typer av skogsägare. Det framgår tydligt att dagens certifieringssystem ofta upplevs som bättre lämpade för stora aktörer. En utveckling mot tydligare tolkningar av regler, standarder och bättre anpassning till lokala förutsättningar skulle stärka systemens attraktivitet och legitimitet.

Sammanfattningsvis anser respondenterna att en utveckling av framtida certifieringssystem bör fokusera på att förbättra kommunikationen för att undvika missförstånd. För att göra certifieringen mer relevant för skogsägare föreslås att kraven anpassas efter fastighetens storlek, lokala förhållanden och ägarens mål, istället för en enhetlig standard för alla. Dessutom betonas vikten av att certifieringssystemen bör utvecklas i takt med skogsbrukets utveckling, exempelvis genom att tillåta användning av främmande trädslag och andra markanvändningsområden. Vilket kan bidra till ett ökat intresse för att bedriva certifierat skogsbruk.

8.2 Förslag på vidare forskning

Studien har visat på att det finns en kunskapsbrist hos skogsägarna, vilket är den största anledningen till att man lämnat. Vidare studier hade behövts för att få en djupare förståelse för de bakomliggande orsakerna till kunskapsbristen hos de privata skogsägarna. Framtida forskning skulle kunna fokusera på att undersöka de olika faktorer som påverkar kunskapsöverföringen mellan skogsägarna och certifierings/skogsbolagen. Till vidare forskning skulle det även vara intressant att undersöka andra aktörer inom certifiering för skogsägare. Denna studie har främst fokuserat på företag verksamma i Västergötland, det vore därför intressant att undersöka hur fenomenet ser ut i andra delar av Sverige, samt studera hur andra bolag i landet arbetar med informationsspridning till skogsägare. Det skulle även vara

värdefullt att undersöka i vilken utsträckning de skogliga rådgivarnas bild av den enskilda skogsägarens faktiskt stämmer överens med verkligheten.

Referenser

- Ajzen, I. (2005). *Attitudes, Personality And Behavior* (2 uppl.). New York: Open University Press.
- Andersson, S. (2021). *Ekonomisk jämförelse mellan certifierat och ocertifierat skogsbruk*. Umeå: Sveriges lantbruksuniversitet, SLU; Fakulteten för skogsvetenskap; Institutionen för skogsekonomi.
- Blanco, V., Holzhauer, S., Brown, C., Lagergren, F., Vulturius, G., Lindeskog, M., & Rounsevell, M. D. (2017). The effect of forest owner decision-making, climatic change and societal demands on land-use change and ecosystem service provision in Sweden. *Ecosystem Services*, 23, 174-208.
- Bryman, A., & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (3 uppl.). Stockholm: Liber AB.
- Dahlen, E. (2014). *En enkätstudie av privata småskogsbrukares inställning till skogsbrukets certifiering*. Umeå : Sveriges Lantbruksuniversitet, Fakulteten för skogsvetenskap .
- Eckerberg, K. (2020). Kan certifiering styra mot minskade klimatutsläpp? *kungl. skogs- och lantbruksakademiens tidskrift*, 4(159), 37-40.
- Eggers, J., Holmgren, S., Nordström, E.-M., Lämås, T., Lind, T., & Öhman, K. (den 1 06 2014). Factors influencing the choice of management strategy among small-scale forest owners in sweden. *Forests*(5), 1695-1716. Hämtat från <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1389934116303872?via%3Dihub#bbb0035> [2025-05-02]
- Fischer-Kowalski, M., Swilling, M., von Weizsäcker, E., Ren, Y., Moriguchi, Y., Crane, W., . . . Siriban Manalang, A. (2011). *Decoupling natural resource use and environmental impacts from economic growth*. United Nations Environment Programme.
- Forest Stewardship Council. (2025). *Our History*. Hämtat från fsc.org: <https://fsc.org/en/our-history> [2025-04-08]
- FSC. (2016). *Forest, Climate Change, and the Forest Stewardship Council*. Oaxaca: Forest Stewardship Council.
- FSC. (u.d.). *Certifiering av skog*. Hämtat från <https://se.fsc.org/se-sv/skogsbruk/certifiering-av-skog> [2025-05-11]
- FSC. (u.d.). *FSC Standards*. Hämtat från <https://fsc.org/en/standards> [2025-05-27]
- FSC. (u.d.). *Vår organisation*. Hämtat från <https://se.fsc.org/se-sv/var-organisation> [2025-03-15]
- Föreningen Skogen. (2019). *Vem äger Sveriges skogar?* Hämtat från <https://www.skogen.se/skogssverige/fakta-om-skog/vem-ager-sveriges-skogar/> [2025-04-25]
- Haugen, K., Karlsson, S., & Westin, K. (2016). New Forest Owners: Change and Continuity in the Characteristics of Swedish Non-industrial Private Forest Owners (NIPF Owners) 1990–2010. *Small-scale Forestry*, 15, 533-50.
- Hernblom, C., & Häggberg, E. (2021). *Privata enskilda skogsägares inställning till Skogscertifiering*. Umeå: Sveriges lantbruksuniversitet, fakulteten för skogsvetenskap.

- Ingermarson, F., Lindhagen, A., & Eriksson, L. (den 16 8 2006). A typology of small-scale private forest owners in Sweden. *Scandinavian Journal of Forest Research*, s. 249-259.
- Lehtonen, E., Gustafsson, L., Asko, L., & Von Stedingk, H. (2021). What does FSC forest certification contribute to biodiversity conservation in relation to national legislation? *Journal of Environmental Management*, 299.
- Lidestav, G., & Berg Lejon, S. (2011). Forest Certification as an Instrument for Improved Forest Management within Small-scale Forestry. *Small-scale Forestry*, 10, 401-418.
- Lindahl, K. B., & Westholm, E. (2011). Future Forests: Perceptions and Strategies of Key Actors. *Scandinavian Journal of Forest Research*, 27(2), 154–163.
- Lindahl, K., Sténs, A., Sandström, C., Johansson, J., Lidskog, R., Ranius, T., & Roberge, J.-M. (2017). The Swedish forestry model: More of everything? *Forest Policy and Economics*, 77, 44-55.
- Mason, J. (1996). *Qualitative Researching*. London: Sage.
- Naturvårdsverket. (2024). *Naturvårdsverket* . Hämtat från <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/klimatomstallningen/omraden/klimat-et-och-skogen> [2025-04-25]
- Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes. (2025). *Vår Historia*. Hämtat från <https://pefc.se/det-har-ar-pefc/om-svenska-pefc/var-historia> [2025-04-08]
- Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes- PEFC. (2005). PEFC Skogscertifiering . Stockholm : Svenska PEFC.
- Prosilva. (2024). *Grundläggande certifieringskrav*. Hämtat från <https://prosilva.se/skogsagare/grundlaggande-certifieringskrav/> [2025-05-07]
- Robson, C. (2011). *Real world research* (3 uppl.). Chichester: John Wiley & Sons Ltd.
- Ryan, G. W., & Bernard, H. R. (2003). Techniques to Identify Themes. *Field Methods*, 15(1), 85-109.
- Skogen. (2024). *Fakta om Skogen*. Hämtat från <https://www.skogen.se/skogssverige/fakta-om-skog/> [2025-04-08]
- Skogsindustrierna. (2024). *Ekonomisk betydelse och välfärd* . Hämtat från <https://www.skogsindustrierna.se/om-skogsindustrin/branschstatistik/ekonomisk-betydelse-och-valfard/> [2025-04-08]
- Skogsindustrierna. (2024). *Snabb fakta - Den svenska skogsindustrin i korthet*. Hämtat från <https://www.skogsindustrierna.se/om-skogsindustrin/branschstatistik/snabba-fakta/> [2025-05-07]
- Skogskunskap . (2024). *Certifiering och sociala värden*. Hämtat från <https://www.skogskunskap.se/hansyn/sociala-varden/skoglig-planering-for-friluftsliv/certifiering-och-sociala-varden/> [2025-05-05]
- Skogskunskap. (2024). *Certifiering*. Hämtat från <https://www.skogskunskap.se/skota-barrskog/slutavverka/planera-avverkningen/certifiering/> [2025-04-08]
- Skogskunskap. (2024). *Vem äger skogen?* Hämtat från <https://www.skogskunskap.se/aga-skog/fakta-om-skogen/vem-ager-skogen/> [2025-05-07]
- Skogsstryrelsen. (2025). *Certifiering av skog* . Hämtat från <https://www.skogsstryelsen.se/aga-skog/du-och-din-skog/certifiering/> [2025-05-21]

- Skogsstyrelsen . (2023). *Avverkningsstatistik* . Hämtat från <https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/statistik-efter-amne/avverkning/> [2025-04-08]
- Skogsstyrelsen . (2024). *Statistik om frivilliga avsättningar och certifierad areal*. Hämtat från <https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/skyddad-skog/frivilliga-avsattningar-och-certifiering/> [2025-04-25]
- Skogsstyrelsen . (2025). *Skogen roll för klimatet*. Hämtat från <https://www.skogsstyrelsen.se/miljo-och-klimat/skog-och-klimat/skogens-roll-for-klimatet/> [2025-05-21]
- Skogsstyrelsen. (2022). *Fastighets- och ägarstruktur i skogsbruket 2021*. Skogsstyrelsen.
- Sveriges miljömål. (2025). *Levande skogar*. Hämtat från <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/levande-skogar/> [2025-04-24]
- Uggla, Y. (2017). Negotiating responsible forestry: forest owners' understanding of responsibility for multiple forest values. *Environmental Sociology*, 4(3), 358–369. Hämtat från <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23251042.2017.1414659> [2025-04-22]
- Zey, M. (1998). *Rational Choice Theory And Organizational Theory: A Critique* (1 uppl.). California: SAGE Publications.

Bilagor

Bilaga 1. Intervjuguide till skogliga rådgivare

Syfte:

Att undersöka hur personer med insyn i skogsägarnas beslut resonerar kring varför vissa lämnar eller avstår från certifiering.

1. Inledning

Kort introduktion till respondent:

- Förklara vad vi vill studera
- Samtycke till inspelning (samtyckesblankett)
- Kort presentation av respondenten
- Kort om vilka skogsägare som avses - enskilda skogsägare

2. Beslut om att lämna certifiering

- Hur ofta möter du skogsägare som funderar på att lämna certifieringen?
- Vad brukar vara deras främsta skäl?
- Är det skillnad mellan FSC och PEFC?
- Hur ser processen ut när någon lämnar?
- Upplever du att kostnaderna för certifiering ofta upplevs som större än nyttan?
- Spelar virkespremien en roll i beslutet?
- Hur påverkar t.ex. virkespris, handlingsfrihet eller lönsamhet viljan att vara certifierad?

3. Kunskap och information

- Tycker du att skogsägare har tillräcklig kunskap om vad certifiering innebär?
- Varifrån får de vanligtvis sin information?
- Vilken roll spelar skogliga rådgivare?

4. Attityder och social påverkan

- Upplever du skillnader i inställningen till certifiering mellan olika typer av skogsägare (till exempel storlek på fastighet, ålder, generation)?
- Finns det något socialt tryck att vara certifierad – positivt eller negativt?
- Har någon form av skoglig rådgivare haft inflytande på skogsägares beslut att lämna certifieringen?

5. Framtid och förbättringar

- Finns det skogsägare som funderar på att återcertifiera sig?
- Vad säger tidigare certifierade skogsägare skulle krävas för att de ska certifiera sig igen?
- Vad tycker du personligen att certifieringssystemen skulle kunna göra för att bli mer attraktiva och relevanta för dagens privata skogsägare?

6. Avslutning

- Finns det något viktigt vi inte har pratat om som du vill tillägga?

Kandidatarbeten / Bachelor Thesis

Institutionen för skogsekonomi / Department of Forest Economics

1. Hallström, P. & Nylander, G. 2018. Ekonomisk analys av olika metoder att transportera flisad GROT från skogen till industrin via NLC Storuman. *An economic analysis of different methods of chipped logging residues transportation from the forest to the industry through NLC Storuman*
2. Boglind, G. & Gyllengahm, K. 2018. Lönsamhetsanalys av biomassa-fokuserad skötsel för contortatall – En ekonomisk analys av olika skötselstrategier. *Profitability analysis of biomass-focused management for lodgepole pine – An economic analysis of various silvicultural regimes*
3. Holfve, V. 2018. En analys av äganderätten och intrångsersättning. *An analysis of private ownership and compensation for intrusion*
4. Ekegren Hällgren, A. & Essebro, L. 2018. Lojalitet och engagemang för skogsägareföreningen i en ny tid – En fallstudie om medlemmar i Norra Skogsägarna. *Loyalty and engagement for forest association in a new time – A case study for members in Norra Skogsägarna*
5. Hermansson, E. & Strömwall Nyberg, T. 2019. Mot en ny framtid - en granskning av samarbeten och förbättringsmöjligheter mellan företag. *Towards a new future -a research of collaborations and improvements between companies*
6. Bertills, M. & Hilmersson, F. 2019. Gender equality in the forest sector will happen - but when? The understanding of competence and quota among board members in the forest sector - barriers or facilitators of an equal company board and organization. *Jämställdhet i skogssektorn kommer att hända- men när? Förståelsen av kompetens och kvotering bland styrelsemedlemmar i skogssektorn - barriärer eller hjälpmedel för en jämställd styrelse och organisation*
7. Billefält, B. & Olsson, M. 2019. Hållbarhet i arbetet - Fallstudie ur ett medarbetarperspektiv. *Corporate social responsibility at work - Case study from the employee perspective*
8. Söderlund, M. 2019. Hur kommuniceras klimatfördelarna med att bygga flerbostadshus i trä. *How is the climate benefits communicated by building multi-storage houses in wood*
9. Dahl, P. & Sparrevik, G. 2019. Skogslagstiftning för en ny tid - Avkastning för olika lagstiftningsscenarion i Litauen. *Forest legislation for a new era -Rate of return for different legislation scenarios in Lithuania*

10. Johannesson, K. & Näslund, R. 2019. Biokol som produkt inom skogsbruket - En hållbar produkt med många fördelar. *Biochar as a product in forestry - A sustainable product with many benefits*
11. Nyström, A. & Nytell, A. 2020. Att mäta och jämföra hållbarhet – en fallstudie av tre svenska skogsbolag. *To measure and compare sustainability – a case study of three Swedish forest companies*
12. Ljudén, A. & Rubensson, N. 2020. Hur hanterar den svenska skogsbranschen Brexit? – En kvalitativ studie med fokus på svenska sågverksföretag. *How does the Swedish forest line of business handle Brexit? – A qualitative study with focus on Swedish sawmill companies*
13. Eriksson, P. 2020. Digitala skogsbruksplanen i den operativa verksamheten – En fallstudie på den digitala skogsplanens roll i den operativa verksamheten samt attityden gentemot verktyget. *Digital forestry plan in the operational activities – A case study based on the role of the digital forestry plan in the operational activities and the attitudes towards the tool*
14. Algotsson, J. 2020. Varumärkesbyggande säljstöd för virkesköpare i skogsbranschen – en fallstudie om Martinsons Skogshandbok. *Brand Building Sales Support for Purchasers in the Forest Bransch – A Case Study about Martinsons's Skogshandbok*
15. Sjölund, A. & Tornberg, T. 2021. Mäklarens syn på flerbostadshus i trä – en jämförelse av mäklarroller. *Real estate agent views on wooden multistorey construction – a comparison of real estate roles*
16. Hernblom, C. & Häggberg, E. 2021. Privata enskilda markägares inställning till skogscertifiering – En intervjustudie om fördelar och nackdelar ur ett markägar-perspektiv. *Private individual forest owners' attitude to forest certification – An interview study about advantages and disadvantages from a landowner perspective*
17. Hurtig, A. & Åkersten, J. 2021. Värdering av bolagsmark – Företag och värderares syn på olika värderingsmetoder. *Valuation of company forest land – Companies and valuers opinion on different valuation methods*
18. Sköld, C. & Stenberg, M. 2021. Värdering av skogsbruksfastigheter – Hur skiljer sig värderingsprocessen mellan olika fastighetsmäklare? *Valuation of forest estates – How does the valuation process differ between different real estate agents?*
19. Löwenhielm, G. 2021. Alternativ användning av skogsmark vid Forssjöområdet – Ekonomiska konsekvenser vid olika skötselalternativ. *Alternative use of forestland within the Forssjö area*
-

Economical consequences depending on forest management method

20. Andersson, S. 2021. Ekonomisk jämförelse mellan certifierat och ocertifierat skogsbruk. *Comparison of profitability between certified and non-certified forestry in Sweden*
21. Lindquist, A. 2022. Lärkens framtid I svensk förädlingsindustri – Råvaruförsörjning och efterfrågan. *The future of larch in the Swedish processing industry – Raw materials supply and demand.*
22. Persson, E. 2022. Adhesives for the future – Differentiation of products in construction materials focusing on the case of wood-based panels. *Framtidens lim – Differentiering av produkter inom kategorin byggnadsmaterial med focus på träskivor*
23. Bjelkered, E. & Bäckman, I. 2022. Lönsamhet i småskalig kraftvärmeproduktion – Alternativ användning av skogsbränsle. *Profitability in small scale cogeneration – alternative use of forest fuels*
24. Grele, E. Larrson, S. & Lindgren, J. 2022. Attitydstudie kring avsättningar och kolinlagring - Privata enskilda skogsägare. *Study of attitudes regarding provisions of forest and carbon storage - non-industrial private forest owners*
25. Granath, J. & Söderström, M. 2022. Hyggesfritt skogsbruk - Ekonomisk inverkan på skogsbruket
26. Andersson, L. & Nilsson, A. 2022. Fire insurance in Sweden from an individual owner's perspective – a cost benefit analysis. *Brandförsäkring utifrån en enskild privat skogsägars perspektiv – en kostnads-nyttoanalys*
27. Sternö, A. & Tegnér, N. 2023. Att bryta barriärer: Marknadsföringsstrategier för att bredda deltagandet inom högre studier *Breaking barriers: Marketing strategies for widening participation within higher education*
28. Bäckman, C. & Granlund, V. 2023. Granbarkborrens inverkan på skogsfastigheters värdering. *Impact of spruce bark beetle on valuation of forest properties*
29. Eriksson, L. & Nowik, J. 2023. Skoglig certifiering, inverkan på företag och skogsägarföreningar. *Forests certification, effect on companies and forest owner associations*
30. Nordström, R. 2023. Snitselfri planering för precisionsskogsbruk – Kostnads kalkyl för förbättrad digital traktplanering. *Ribbon-free planning as a step towards precision forestry*
31. Olsson, A. 2023. Sambandet mellan koldioxidutsläpp och nyckeltal. *Relationship between carbon dioxide emission and key figures*
32. Grubbström, T. & Janlert, V. Skogens produkter och dess rykte – konsumenters attityder till förnybara engångsartiklar och dess industriella sektor. *Forest products and their reputation, the consumers' mind-set towards single-use products and their industrial sector*
33. Ergonson, J. & Wennberg, G. 2023. Klimatkompensering I svenska skogar – lönsamhet i kolskogsbruk. *Climate compensation in Swedish forests – Profitability in carbon forestry*

34. Holmström, C. & Thorell, A. 2023. Kommunikation och klimatpåverkan vid nybyggnation i Sverige – Jämförelse mellan betong och träbyggnationer. *Communication and climate impact in new construction in Sweden – A comparison between concrete and wooden buildings*
35. Eriksson, E & Lindholm, A. 2023. Investering i skogsbilvägar – En kvalitativ intervjustudie om investeringar i skogsbilvägar i det småskaliga skogsbruket. *Investment in forest roads – A qualitative interview study about investments in forest roads in small-scale forest production*
36. Eriksson, O. & Koebe, E. 2024. Taxonominförordningens relation till lönsamhet. *The relationship between the taxonomy regulation and profitability*
37. Hellgren, L. & Sandwall Åhlin, D. 2024. Främmande trädslag i svenska skogar. Rekreativ värde och individers attityder. *Non-native species in Swedish forests - Recreational value and individual attitudes*
38. Hård av Segerstad, E. & Silfver Östberg J. 2024. Hållbar utveckling i skogsstandarder – En fallstudie med fokus på jämställdhet. *Sustainable development in forest standards – A case study with a focus on gender equality*
39. Apell, F. & Engström, A. 2024. Fritt utvecklad skog i stadsnära lägen – Perspektiv utifrån kommunal förvaltning. *Freely developed forests in urban areas – From a municipal management perspective*
40. Nyman, J., Ribom, E. & Weidman, O. 2024. Attityder till att sälja kolkrediter – Perspektiv från privata enskilda skogsägare. *Attitudes to selling carbon credits – Perspectives from private forest owner*
41. Förlander, C. & Gelotte, T. 2024. Skogshuggare och skogstuggare. Reglering av bäverskador inom skogliga bolag. *Regulation of beaver damage within forestry companies*
42. Antfolk, W. & Olai, T. 2024. Hållbar utveckling i skogsbruket – operativa incitamentsstrukturer. *Sustainable development in forestry – operational incentive structures*
43. Boson, S. & Engström, E. 2024. Gynnar hybridlärken skogsbruket? Främmande trädslag inom omställningen. *Does hybrid larch benefit forestry? Perspectives on non-native tree species in the transition*
44. Alestad, T. 2025. Räcker den svenska skogsbruksmodellen? Vad tycker privata skogsägarna? *Is the Swedish forest model sufficient? - What do the private forest owners think?*
45. Elgh, M. 2025. Sustainable business models- Community-based NTFP enterprises in Kenya. *Hållbara affärsmodeller för kooperativa NTFP verksamheter i Kenya*
46. Richter, E. & Wasslavik, E. 2025. Artificiell intelligens. En fallstudie om åsikter hos skogliga produktionsledare. *Artificial intelligence. A case study on opinions of the forestry production managers*